

Logística en Canales Cortos de Comercialización, retos y soluciones

Diciembre 2025

Benjamí Aguilar

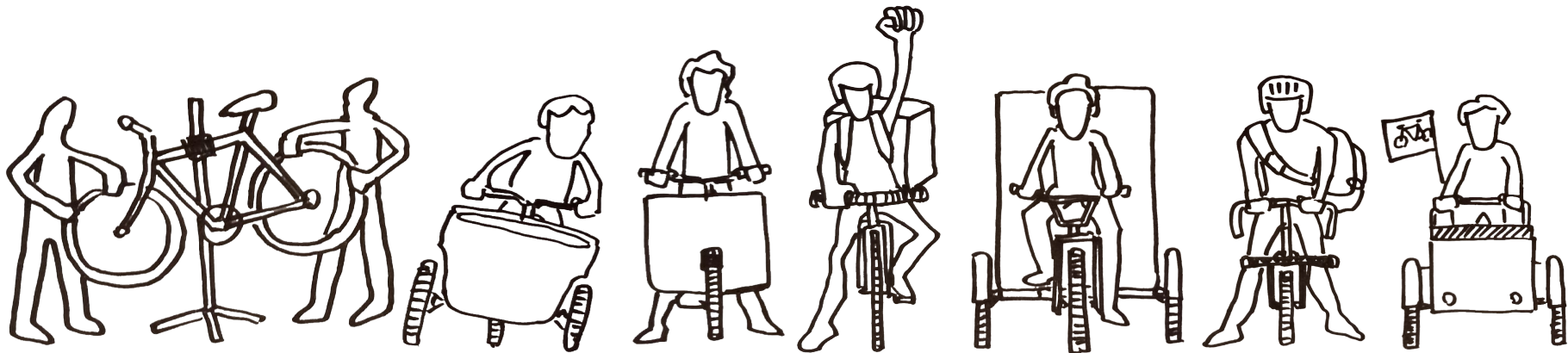
som
ecolocísti→.

CICLOLOGÍSTICA
LOGÍSTICA URBANA
SOSTENIBLE

som
ecològisti→.

ECONOMIA
SOCIAL I SOLIDÀRIA

LES MERCEDES
Missatgeria verda i lila

biciclot
ACTIVITATS I SERVEIS

Mensakas

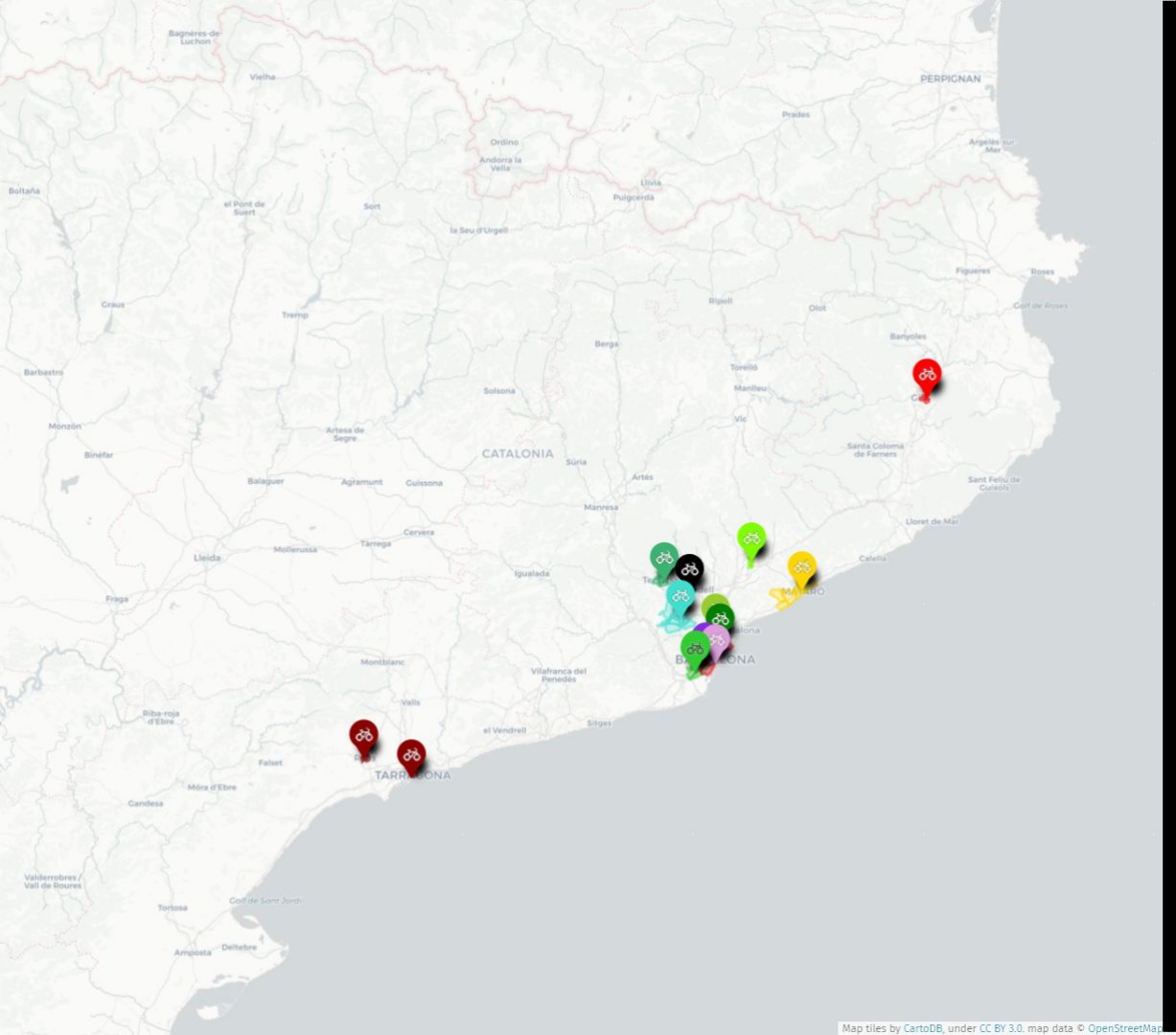
GRANOLLERS
pedala

Fundació
Formació i Treball

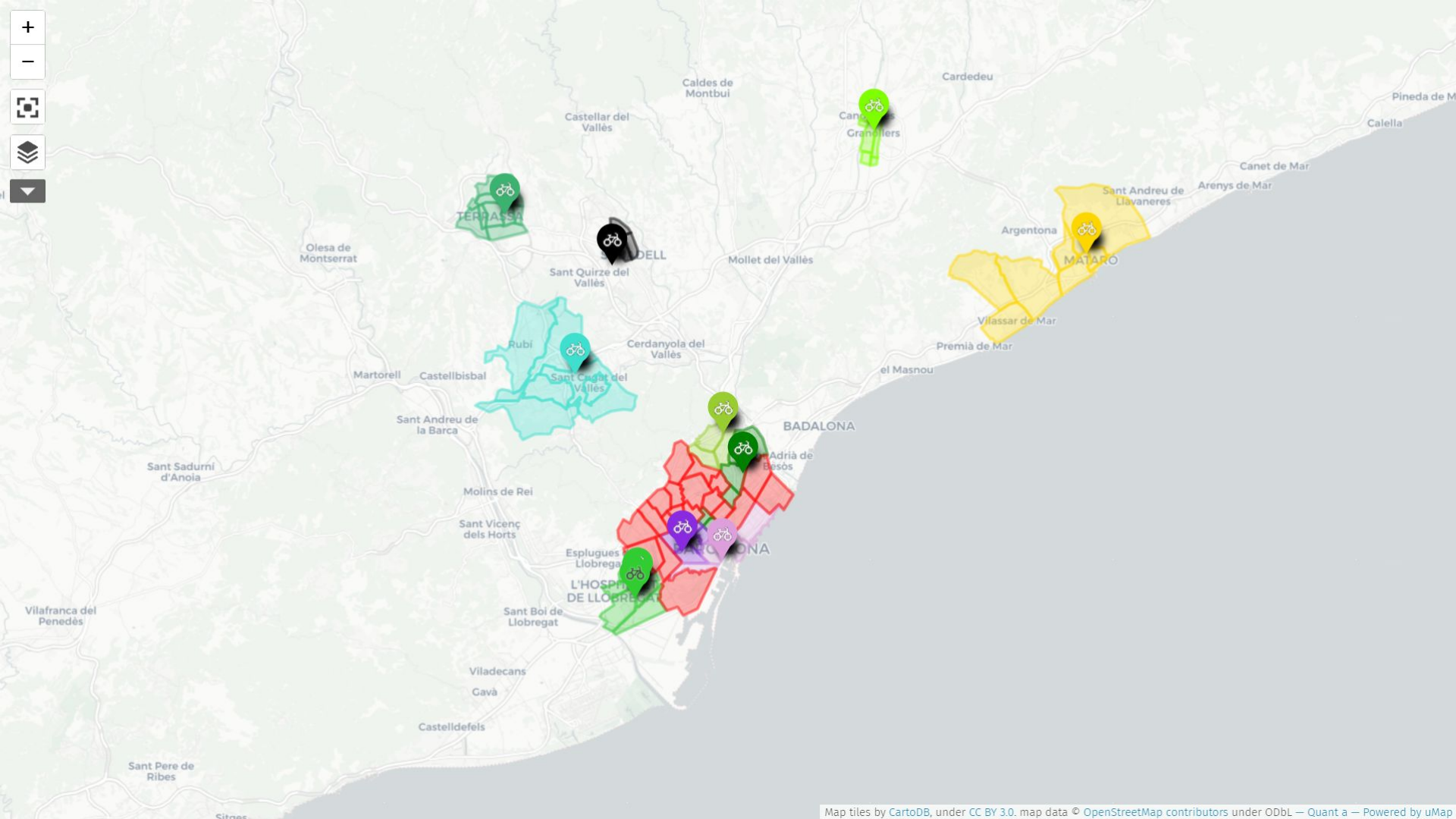

som
ECOLOGISTI

som
ecològisti.

Barcelona
L'Hospitalet
Mataró
Granollers
Sabadell
Terrassa
Sant Cugat del Vallès
Girona-Salt
Reus-Tarragona
Lleida
Cardedeu
Vic

1

ELS CICLES DE CÀRREGA COM A VEHICLES PER AL TRANSPORT DE MERCADERIES ALS ÀMBITS URBANS

2

L'ESS COM A MARC

ON ENS UBIQUEM I DES D'ON ARTICULEM EL NOSTRE PROJECTE

3

LA DIGNIFICACIÓ LABORAL DE LA LOGÍSTICA I LA MISSATGERIA DES DEL MODEL COOPERATIU

4

LA MILLORA DE LA QUALITAT AMBIENTAL COM A IMPACTE SIGNIFICATIU DE LA NOSTRA ACTIVITAT

5

LA INSERCIÓ SOCIOLABORAL DE PERSONES MIGRADES I EN RISC D'EXCLUSIÓ SOCIAL

6

LA FEMINITZACIÓ DEL SECTOR PER LA IGUALTAT DE DRETS EN UN ÀMBIT HIPERMASCULINITZAT

7

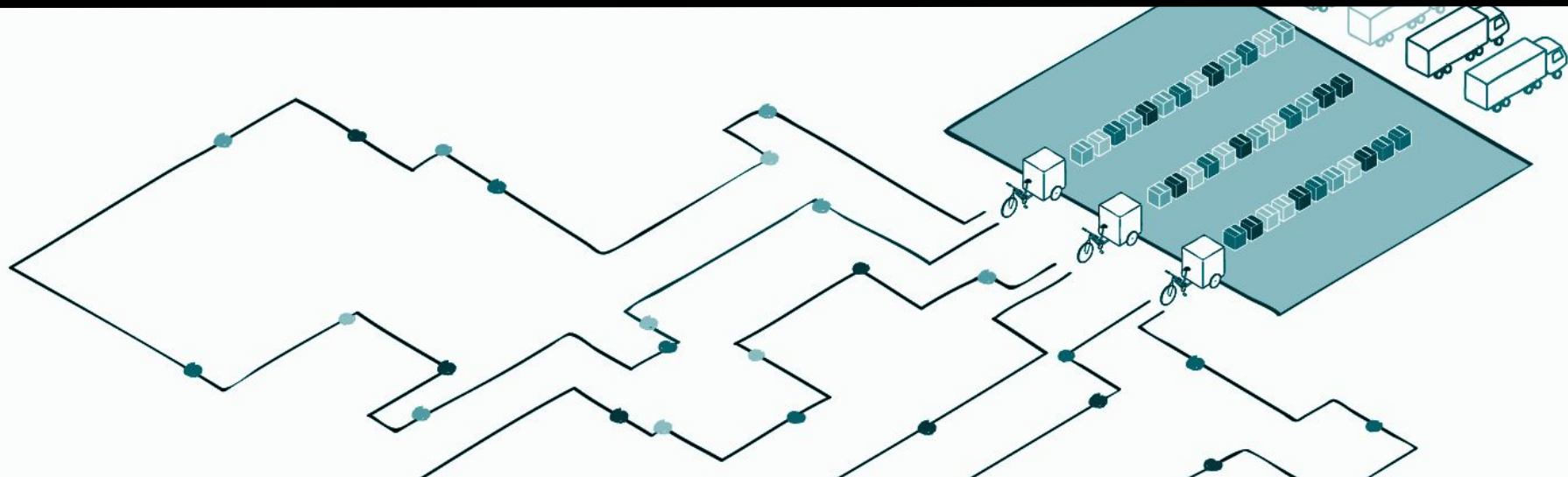
L'ARRELAMENT LOCAL

DE PROJECTES ARTICULATS EN XARXA AL CONJUNT DEL TERRITORI

8

ELS MICROHUBS PUBLICO-COOPERATIUS PER UNA GESTIÓ EFICIENT I CORRESPONSABLE DE L'ÚLTIMA MILLA

LA INTERCOOPERACIÓ

PER ESCALAR L'ACTIVITAT I DONAR RESPOSTA A REPTES COMPLEXES

LA DISTRIBUCIÓ AGROECOLÒGICA

COM A PRIORITAT PER AVANÇAR CAP A LA SOBIRANIA ALIMENTÀRIA

Serveis generats pel marc cooperatiu

Comercial
Assegurances
Gestió
Financier
Tecnològic
Rènting de flota
Comunicació

**som
ecològistes**

DADES DE L'ACTIVITAT

50

CICLES I REMOLCS

53

PERSONES TREBALLADORES

1122

CONTACTES GENERATS

17

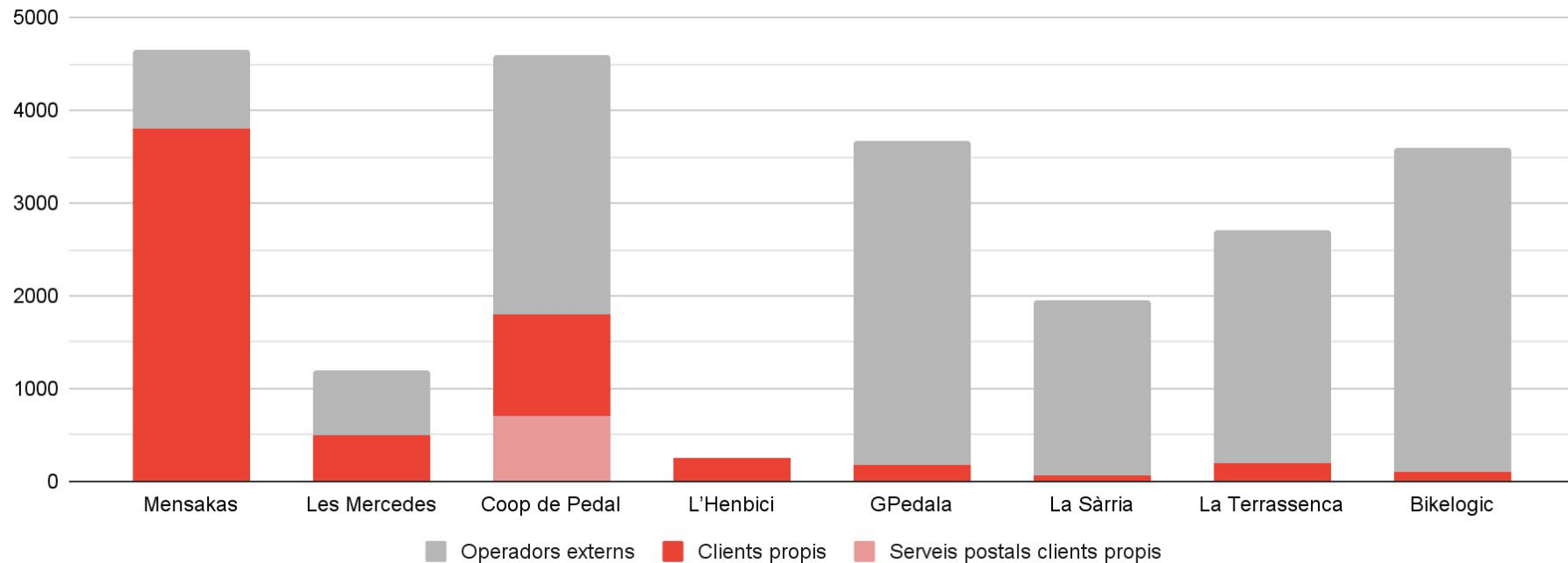
SÒCIES

som
ecològisti.

DADES DE L'ACTIVITAT

Lliuraments mensuals (març 2024)

som
ecològicista

22.630 lliuraments/mes

ESTIMACIONS

8.000

KM RECORREGUTS / MES

3T

D'EMISSIONS CO2 EVITADES / MES

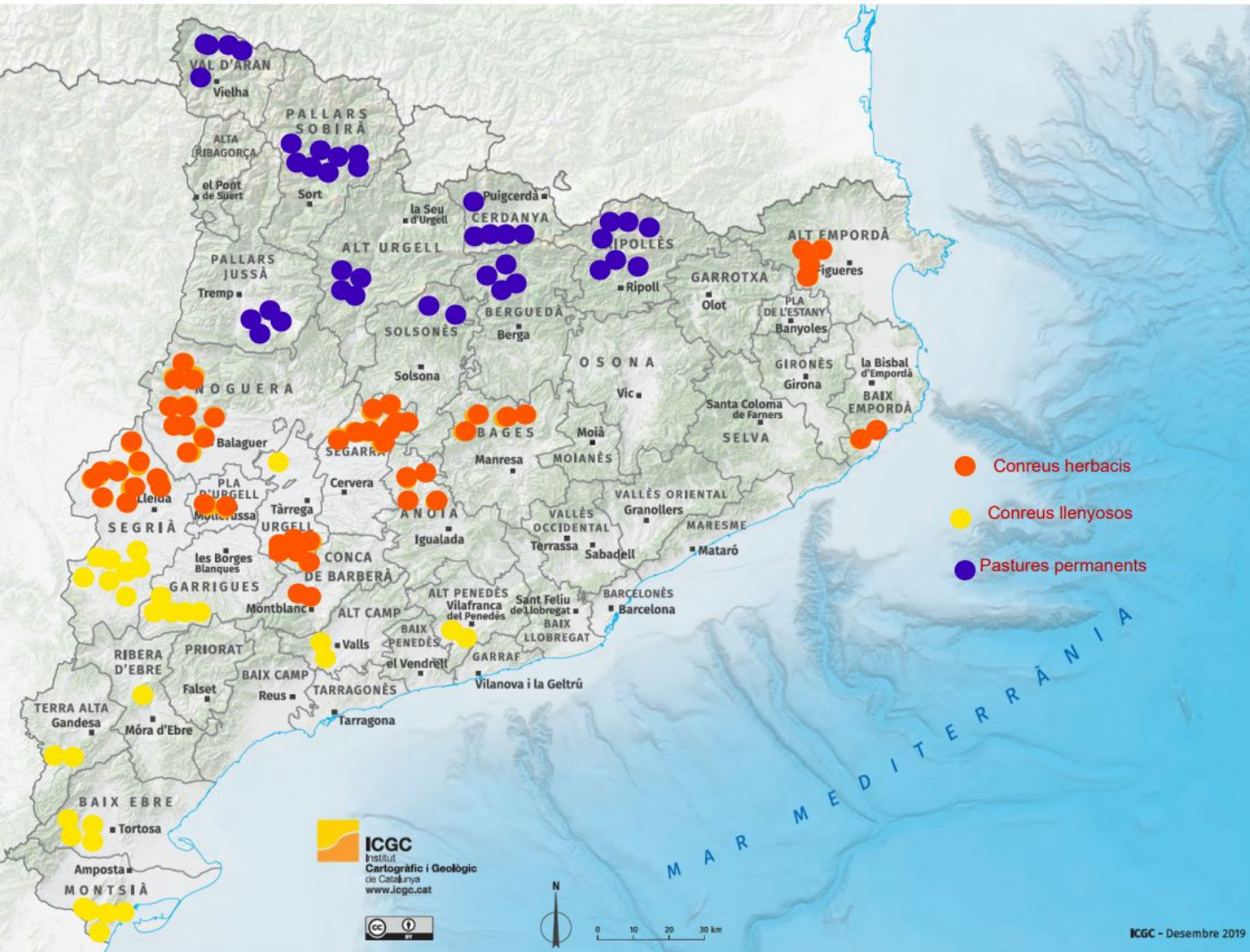

som
ecològistes

Reflexiones sobre la **distribución agroecológica** en Catalunya orientada a incrementar la **soberanía alimentaria**.

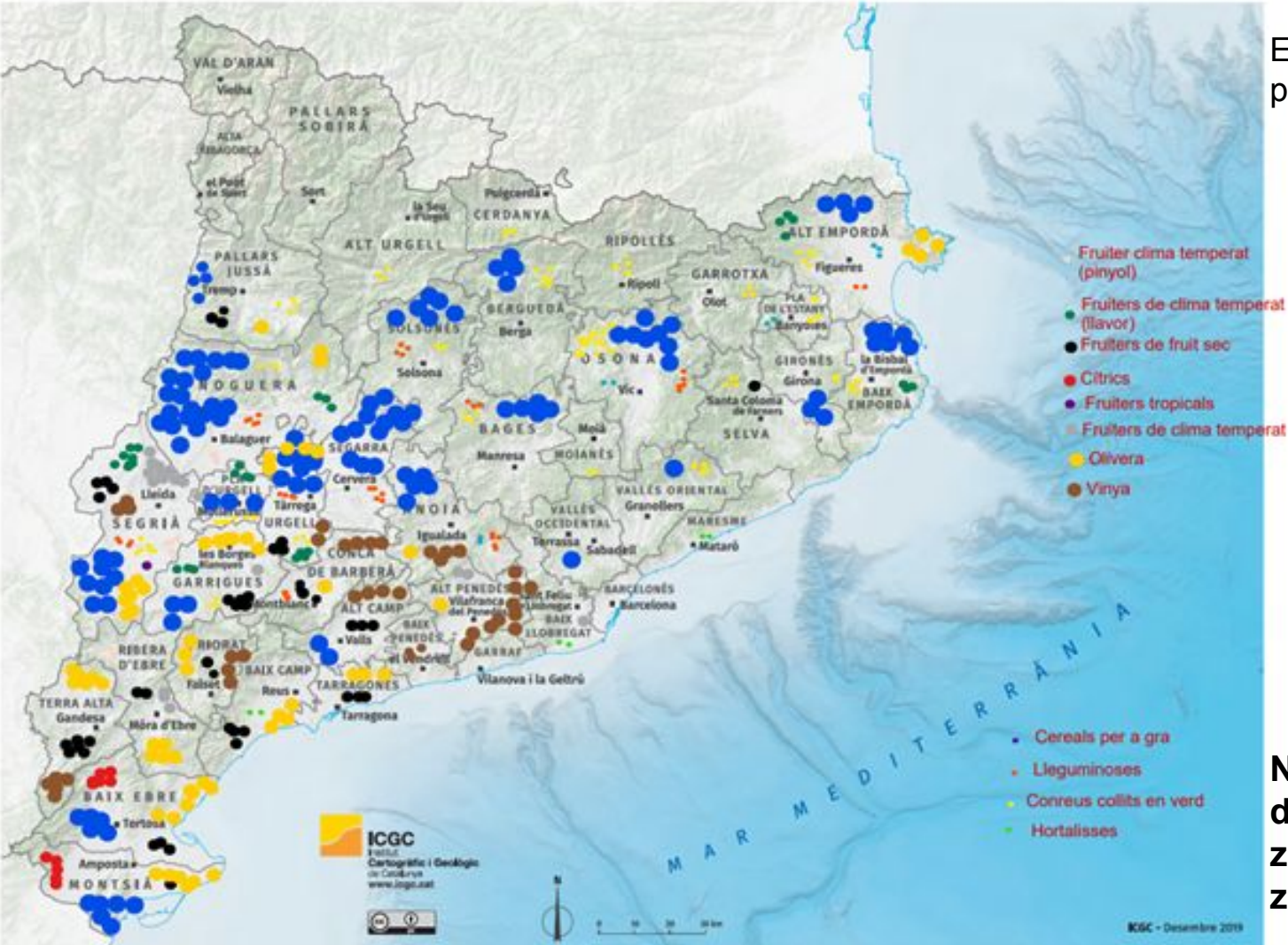

Esquema conceptual de la producció agrària al territori.

Necessitat de distribució de la producció de les zones productores a les zones consumidores.

Esquema conceptual de la producció agrària al territori.

Necessitat de distribució de la producció de les zones productores a les zones consumidores.

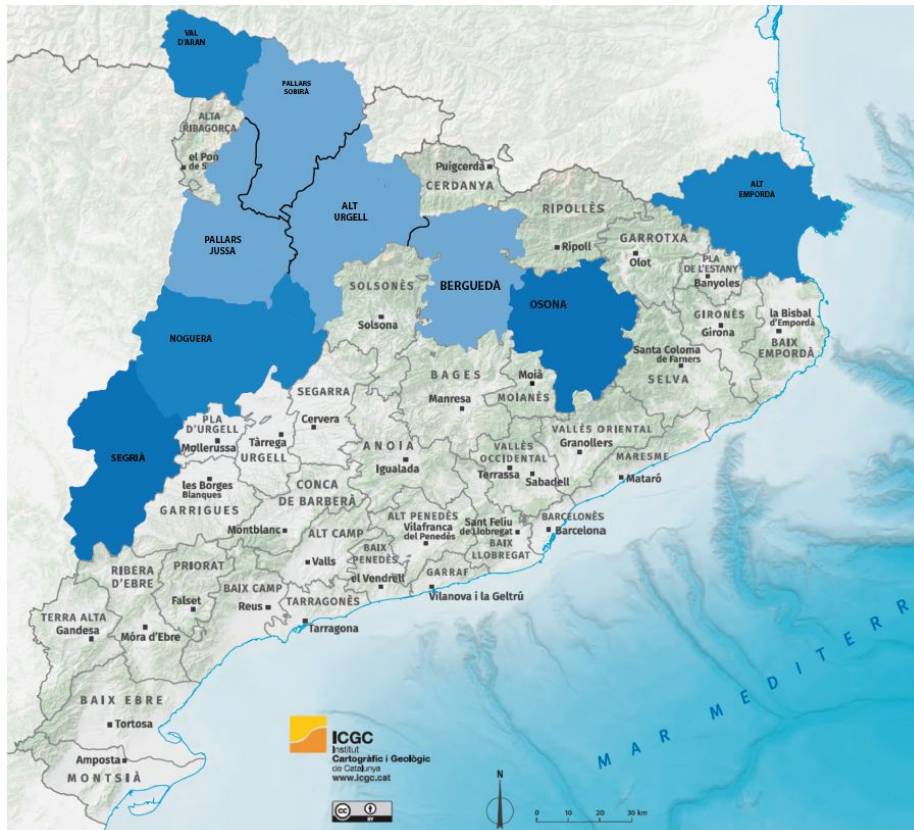

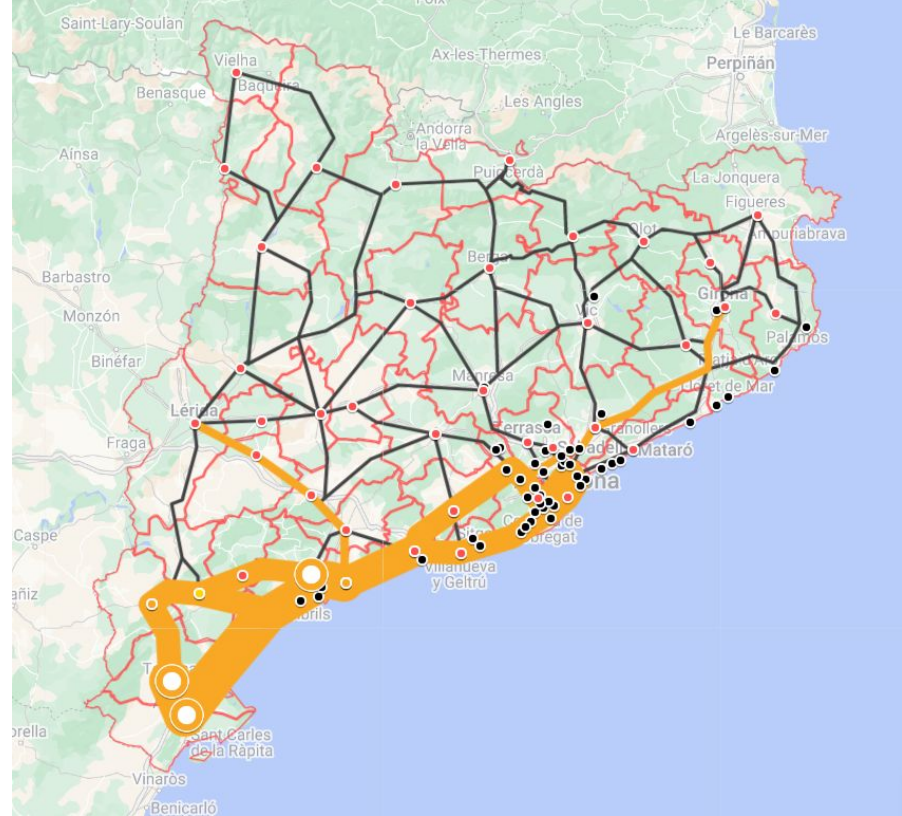
Xarxa viària com a suport la distribució agrària al territori.

Conceptualització de la **xarxa viària** com a suport la distribució agrària al territori, amb **nodes comarcals**.

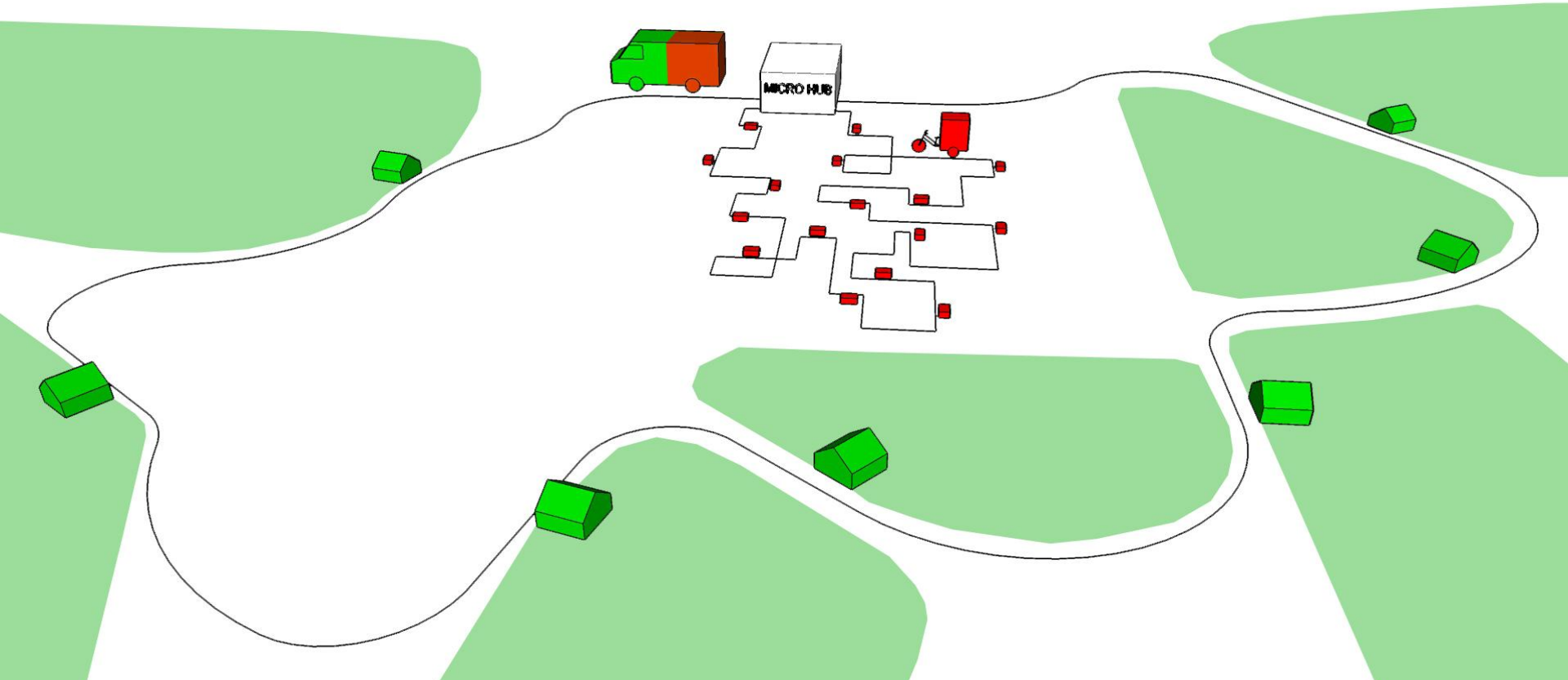
Esquema conceptual de fluxos de distribució del sector boví, de les zones més productores, a les àrees més consumidores.

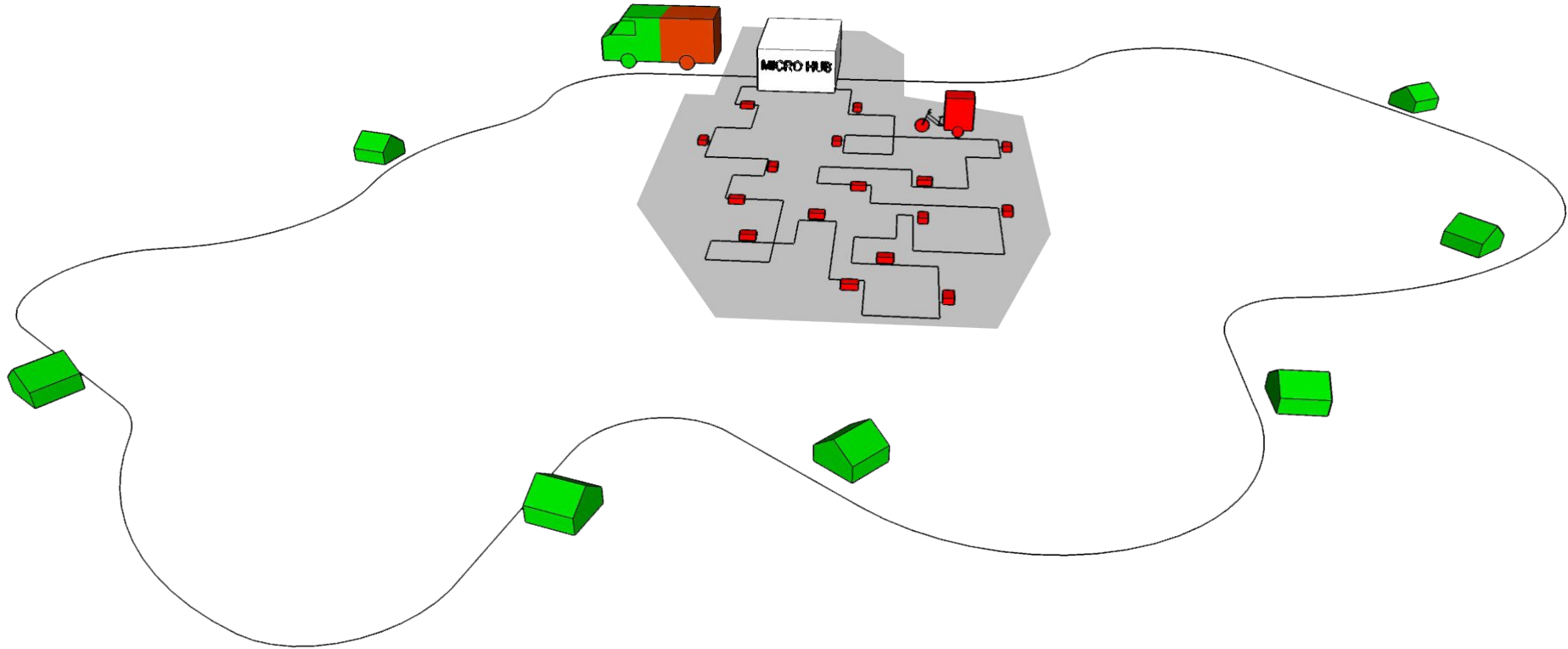
Esquema conceptual de serveis possibles en cadenes curtes.

> Servei de recollida mancomunada a finca i centralització a node, amb furgoneta.

Esquema conceptual de serveis possibles en cadenes curtes.

> Servei de distribució d'última milla des del node amb ciclogística als punts de venda i consum de l'àmbit urbà.

Experiencias de **cooperación e intercooperación** en la distribución agroecológica en Catalunya

¿Qué se ha considerado como dinámicas cooperativas?

Se han considerado como **dinámicas cooperativas o de intercooperación**, aquellas en las que:

- dos o más organizaciones cooperativas o de la ESS **colaboran para la realización de una actividad o la prestación de un servicio**, generando esta colaboración, un valor añadido.
- Relaciones entre entidades como proveedora-clienta, cuando haya en esta relación **objetivos compartidos**, y un enfoque de **complementariedad entre las actividades o servicios** de una y otra.
- se articula la **actividad o servicio a través de una estructura cooperativa de 2o grado**, com es el caso de Som Ecològística como cooperativa de servicios.

Otros aspectos de estas dinámicas cooperativas o de intercooperación que se tienen en cuenta:

- ámbito de incidencia:
 - local (municipal)
 - territorial (metropolitano, comarcal, etc.)
 - autonómico (Cataluña)
- si son entre ámbitos sectoriales diferentes, hablamos de intercooperación intersectorial.
- si en la intercooperación intervienen otros factores relevantes, éstos se especifican.

som
ecològística

Intercooperación en distribución agroecológica de l'Henbici con Keras Buti

* Intercooperación intersectorial * ámbito local

- **L'Henbici** - asociación que ofrece servicios de ciclogística (socio de Som Ecològista)
- **Keras Buti** - cooperativa consumo agroecológico

La Asociación L'HenBici distribuye cestas agroecológicas de la cooperativa Keras Buti de l'Hospitalet de Llobregat, que cuenta con productos del parque agrario el Baix Llobregat. L'Henbici distribuye grupos de cestas a los diferentes puntos de recogida establecidos, donde las socias de la cooperativa pasan a recogerlas, evitando el uso de vehículos motorizados en la distribución, ganando coherencia entre el producto y la forma de distribución. L'Henbici utiliza para el servicio un triciclo de carga Radkutsche Musketier.

som
ecològista

Intercooperación para la distribución agroecológica y espacios ciclogísticos

*intercooperación sectorial *ámbito comarcal

- **Granollers Pedala y Maraki en bicicleta** - entidades de ciclogística en Granollers y Cardedeu
- **La Magrana Vallesana y La Fresca** - cooperativas de consumo de Granollers y Cardedeu
- **El Cairó y Cal Paler Nou** - proyectos de Sostre Cívic en Granollers y Cardedeu

Por un lado, Granollers Pedala y Maraki en bicicleta, están articuladas con las cooperativas de consumo para la distribución a domicilio y abastecimiento de productos en compras mancomunadas por las cooperativas.

Por otro lado, en ambos casos están trabajando con los proyectos de vivienda cooperativa para estudiar la viabilidad de espacios ciclogísticos en locales comerciales de los bajos.

som
ecològisti

Intercooperación para la última milla de distribución agroecológica de La Diligencia.

*intercooperación intersectorial *ámbito autonómico
*soberanía alimentaria

- **La Diligencia** - cooperativa de transporte agroecológico
- **Som Ecològística** - cooperativa de servicios
- **Mensakas** - cooperativa de ciclogística
- **Las Mercedes** - cooperativa de ciclogística

La cooperativa la Diligencia, creada por diversas productoras agroecológicas de Gerona, opera un servicio de transporte mancomunado de entrega de productos y recogida en fincas. Para el reparto en la ciudad de Barcelona han confiado en Som Ecològística para hacer la última milla en ciclos de carga, haciendo **ecológicos tanto el producto como su distribución**. Un servicio gestionado por Som Ecològística y operado según las zonas por Las Mercedes o Mensakas.

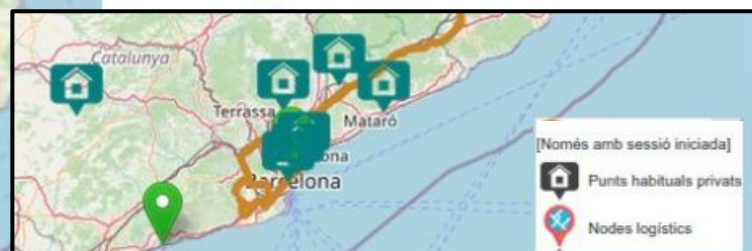
som
ecològística

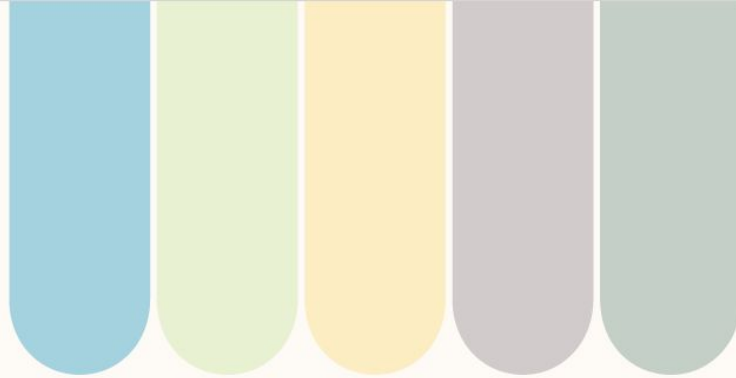

LA DILIGÈNCIA

COOPERATIVA DE TRANSPORT AGROECOLÒGIC

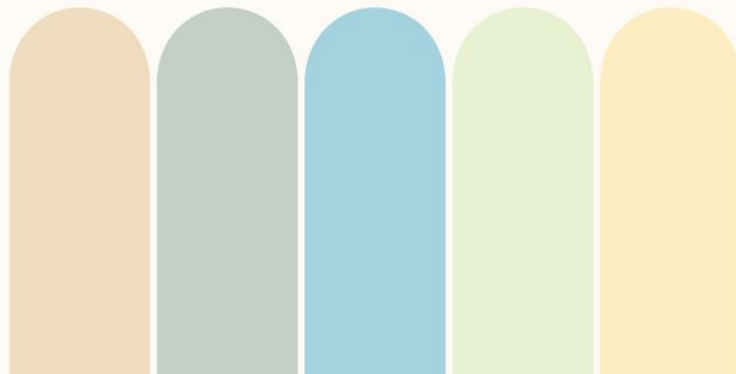

Singulars.

Proposta d'articulació agroalimentària

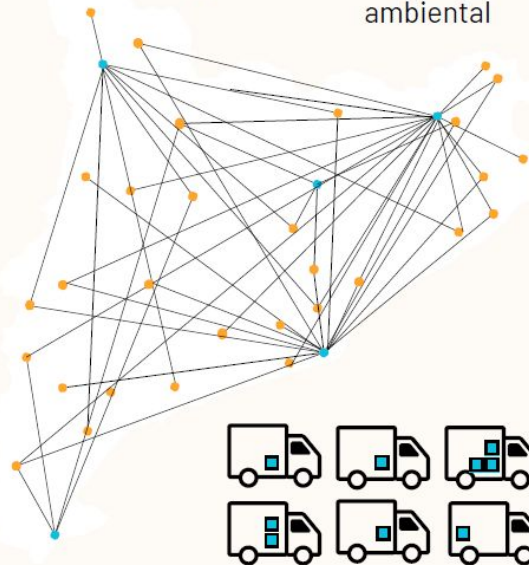
Gener 2025

LOGÍSTICA

Esquema de distribució no centralitzada

Més km i més rutes. Tots els vehicles han de passar per tots els punts de venda. Poca optimització de l'espai. Cost econòmic i ambiental

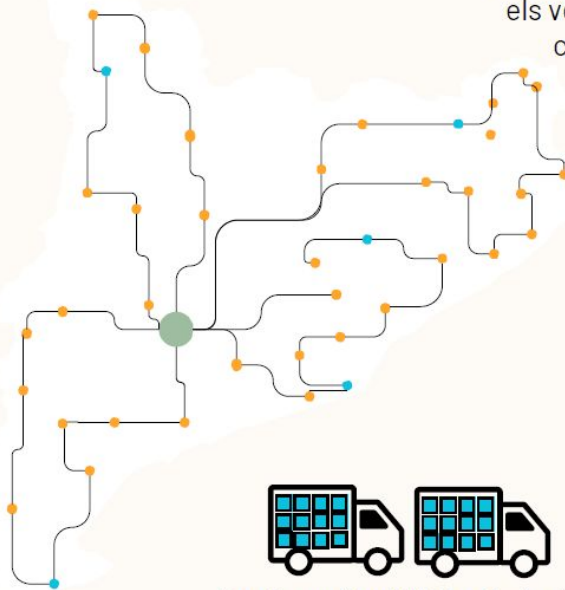
Per fer arribar 4.500 referències de 400 productors a 100 punts de venda es recorren **41,6 MILIONS DE KM ANUALS**

Centralització i economia d'escala

Esquema Singulars

Menys km i menys rutes.

El punt de venda rep tots els productes de cop. Tots els vehicles només han de passar pel magatzem central o pel PIL. Optimització de l'espai. Estalvi econòmic i ambiental

Per fer arribar 4.500 referències de 400 productors a 100 punts de venda es recorren **1,1 MILIONS DE KM ANUALS**.
Reducció dels km en un 97%

Reducció dels costos unitaris, gràcies a l'ús més eficient dels recursos i a la distribució dels costos fixos sobre un major volum de productes.

Major competitivitat, sostenibilitat, comoditat i qualitat del servei.

Millors condicions econòmiques pels productors, elaboradors i punts de venda.

- Punts de venda
- Productors i elaboradors
- Rutes de distribució
- Magatzem logístic

LOGÍSTICA

Procés logístic

Entrega directa al magatzem logístic per part de productors i elaboradors

Pot tractar-se d'entregues individualitzades o que varis productors i elaboradors s'hagin coordinat per optimitzar el viatge.

A través de Punts d'Intercanvi Logístic (PIL) des d'on sortirà un vehicle llançadora fins al magatzem logístic de Singulars

Es preveu un PIL a Mercabarna, on els productors - elaboradors deixaran el producte durant unes hores fins que la llançadora el faci arribar al magatzem logístic.

Aprofitant les rutes de distribució als punts de venda, que també seran rutes de recollida de productes.

Cada productor - elaborador sabrà quina ruta passa per la seva zona, les previsions d'horaris de parada a cada punt de venda, i la capacitat (pes i volum) disponible del vehicle en cada moment. Amb aquesta informació podrà reservar el pes - volum que necessiti i realitzar l'entrega dels productes aprofitant la parada al punt de venda acordat. Tot aquest procés estarà integrat a l'ERP.

Logística centralitzada

Disposarem d'un sol magatzem logístic, a partir del qual sortiran totes les rutes de distribució.

Superfície inicial prevista:

1500 m² (400m² refrigerats) i 8 m d'alçada útil
Ubicacions potencials: Cervera, Igualada, Abrera, Calaf, Manresa. **Situació central**, propera a l'AMB però no dins, per estar a prop tant dels centres productius com de consum.

Escenari inicial:
7 rutes, amb una mitjana de 15 punts de venda per ruta
3 entregues per setmana a cada punt de venda
= 21 rutes a la setmana.

+
Es treballarà amb **4 vehicles popis**,
sempre refrigerats (per evitar duplicació de rutes)
de capacitats diverses: **3 vehicles de 7,5T i un vehicle de 3,5T.**

+
Tot el sistema logístic, des que un producte arriba al magatzem central fins que es serveix als punts de venda estarà **integrat a l'ERP**, per tal de maximitzar l'eficiència i evitar errors.

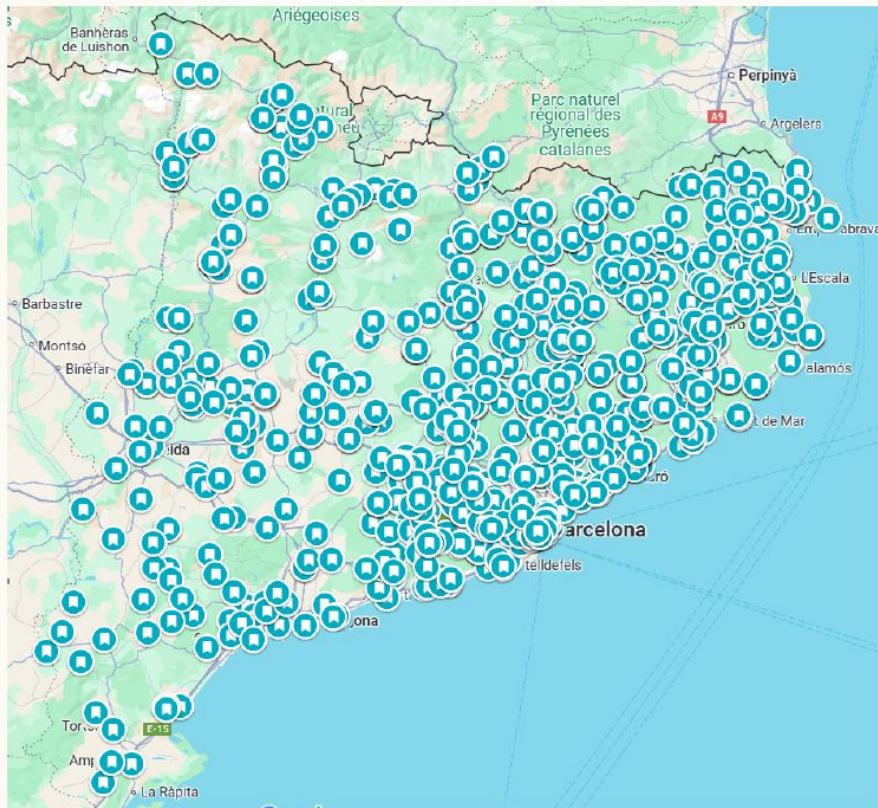
+
Els productes del catàleg Singulars han d'estar **disponibles com a mínim a tots els punts de venda d'una ruta**, però no cal que estiguin disponibles en totes les rutes.

+
Es dona l'opció als **productors i elaboradors de servir els productes directament** als punts de venda per les rutes que ho desitgin, sempre d'acord amb les condicions pactades amb Singulars.

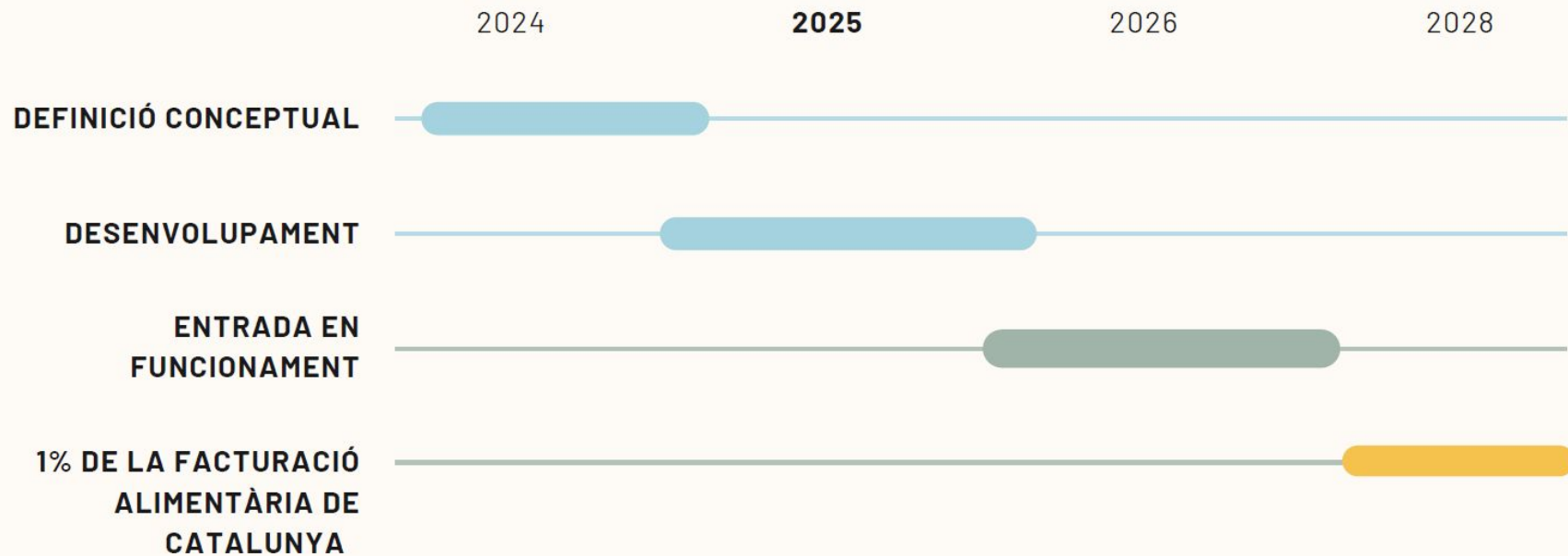
Una de les claus del sistema logístic plantejat és l'aplicació de les **economies d'escala en tot el procés**. Aquest fet permet **reduir enormement costos logístics**, que es poden traduir en **millors preus pels productors i elaboradors, més marge pels punts de venda, i alhora un estalvi pels consumidors**. Com a exemple, amb el sistema previst quan el valor dels productes entregats al punt de venda es situa entorn els 500€ per entrega, **la logística representa menys del 15% del PVP final**, clarament per sota del 25 - 30% habitual.

Potencials punts de venda

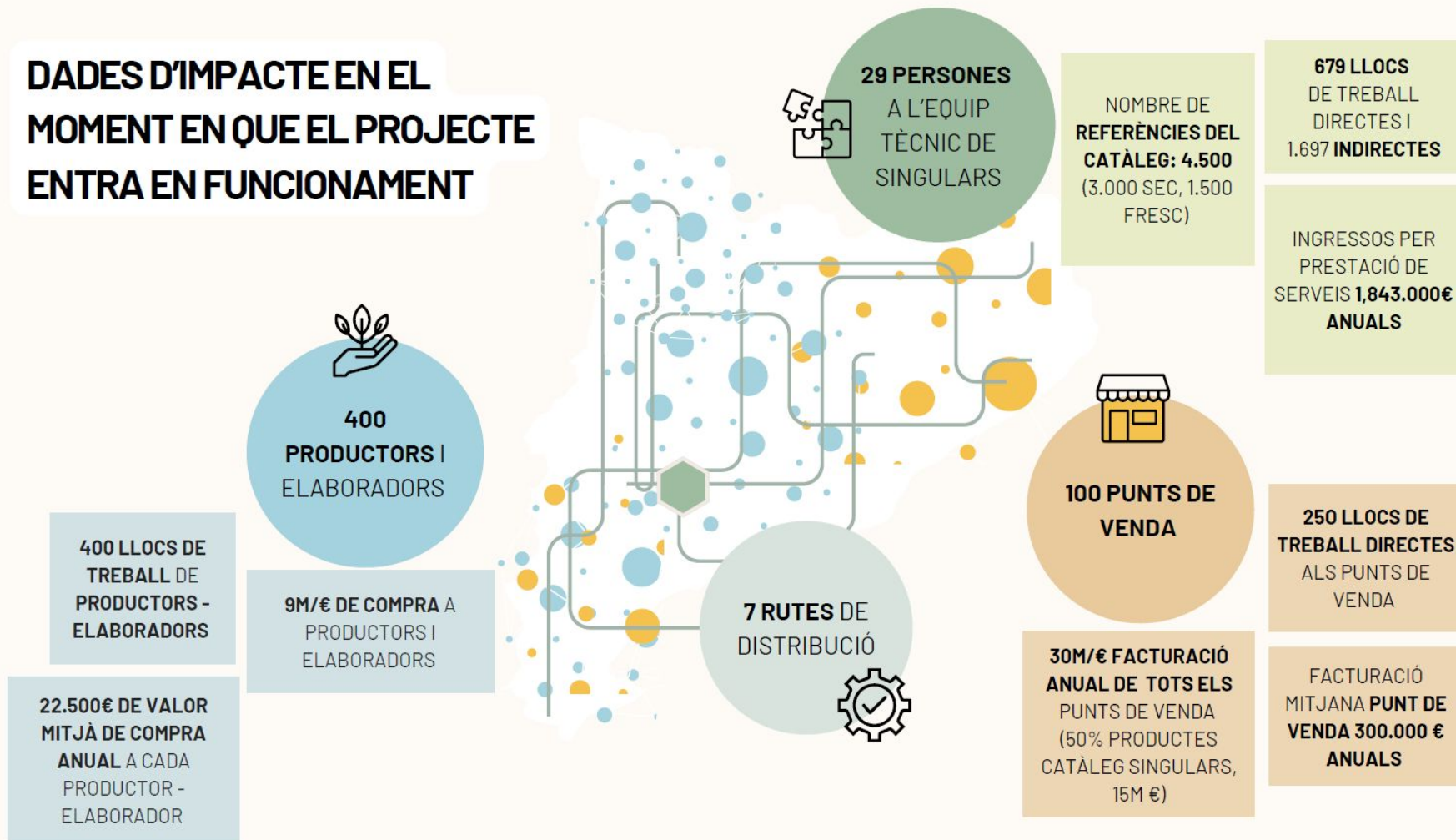

Es troben situats des de les **grans ciutats** fins a les **zones més rurals** i despoblades.

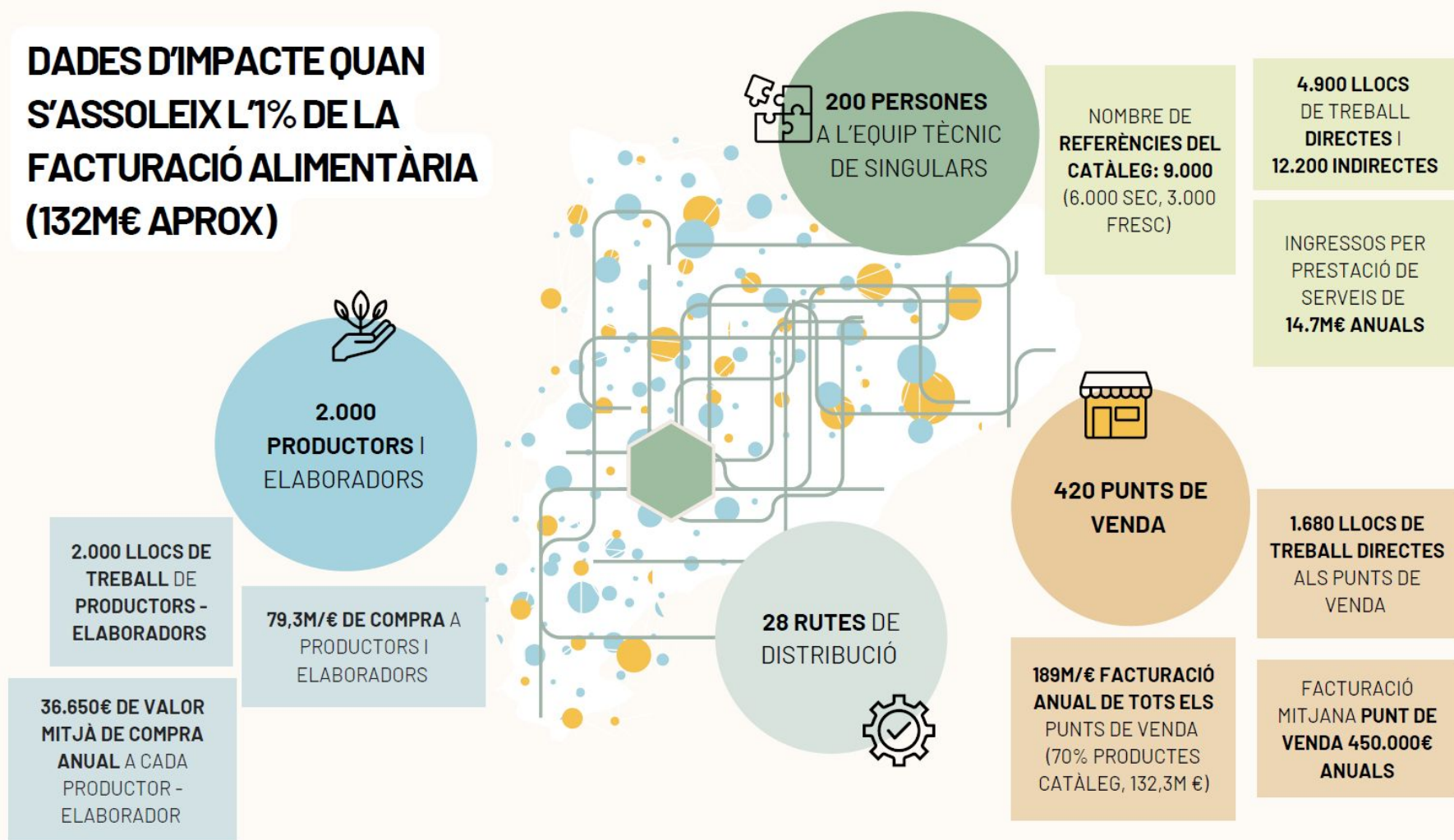
CRONOGRAMA

DADES D'IMPACTE EN EL MOMENT EN QUE EL PROJECTE ENTRA EN FUNCIONAMENT

DADES D'IMPACTE QUAN S'ASSOLEIX L'1% DE LA FACTURACIÓ ALIMENTÀRIA (132M€ APROX)

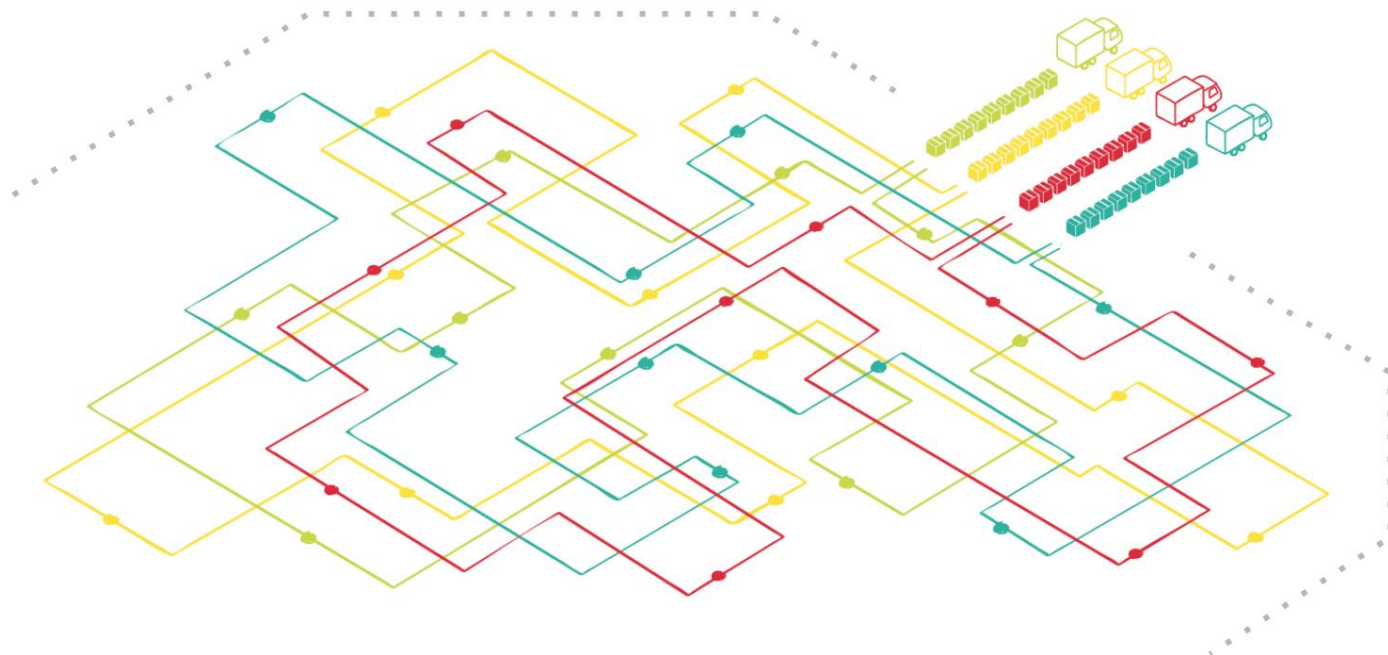
Proposta conceptual d'articulació
de la **distribució agroecològica**
al voltant dels **nodes de ciclologística**
per incrementar la **sobirania alimentària**

ESTRATÈGIA DE CREIXEMENT DEL CONSUM AGROECOLÒGIC AL VOLTANT DELS NODES DE CICLOLOGÍSTICA

Canvi modal > Consolidació > Densificació > Multi-lliurament > Multi-canal > Governança compartida

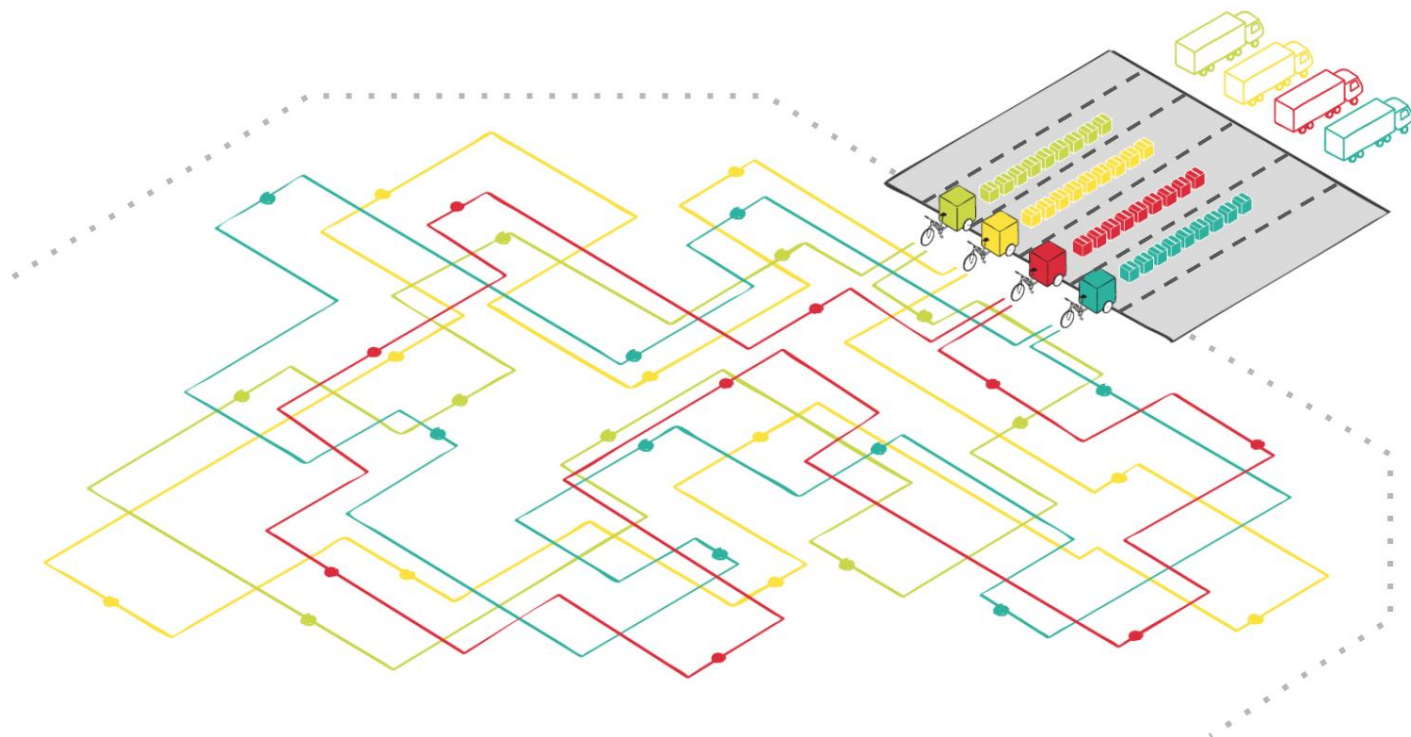
Situació actual

Font base: Recomendaciones
para el impulso de la
ciclogística en ciudades (RCxB)

ESTRATÈGIA DE CREIXEMENT DEL CONSUM AGROECOLÒGIC AL VOLTANT DELS NODES DE CICLOLOGÍSTICA

Canvi modal > Consolidació > Densificació > Multi-lliurament > Multi-canal > Governança compartida

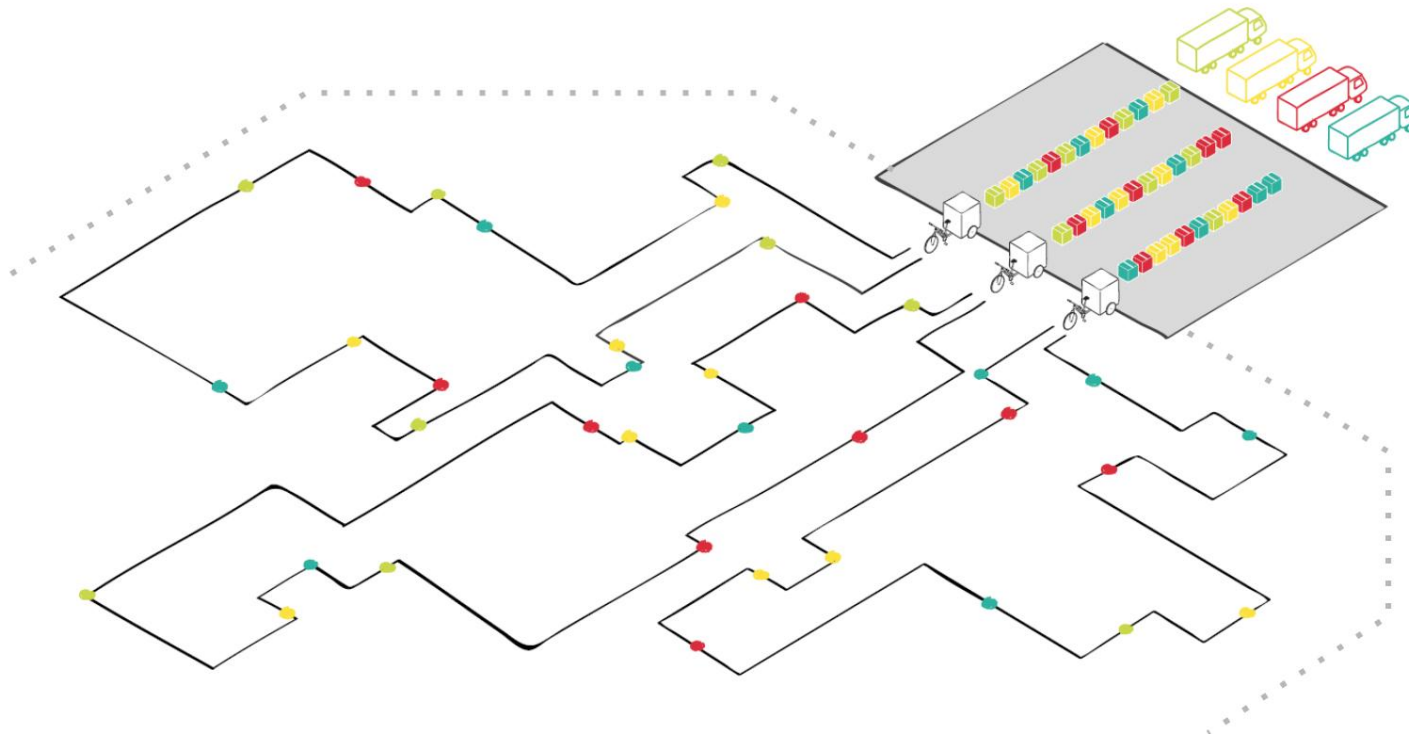

Microhub que
permeti fer el canvi
modal de vehicles
motoritzats a cicles
de càrrega

Font base: Recomendaciones
para el impulso de la
ciclogística en ciudades (RCxB)

ESTRATÈGIA DE CREIXEMENT DEL CONSUM AGROECOLÒGIC AL VOLTANT DELS NODES DE CICLOLOGÍSTICA

Canvi modal > Consolidació > Densificació > Multi-lliurament > Multi-canal > Governança compartida

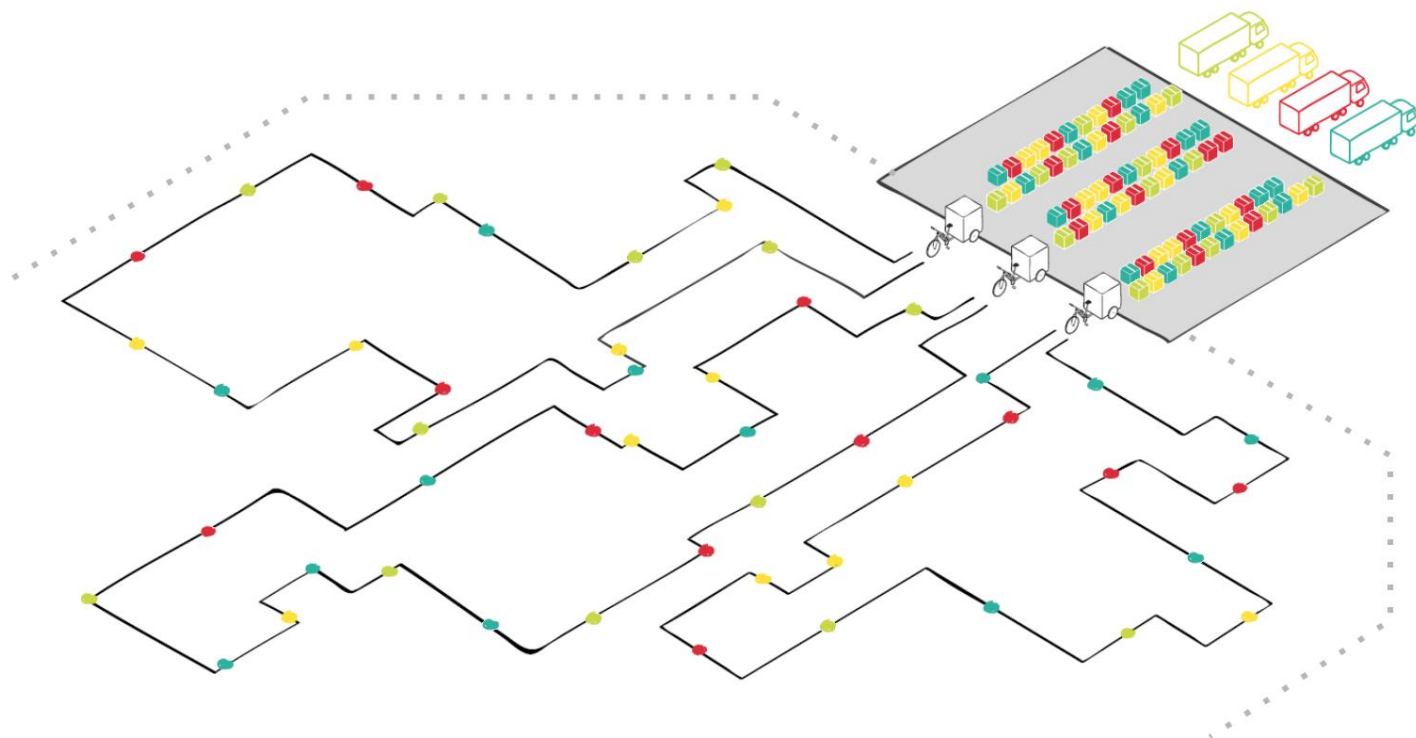

Organització conjunta
del producte i rutes
de distribució per
guanyar en eficiència
i viabilitat
per part de l'operador
d'última milla amb
ciclogística

Font base: Recomendaciones
para el impulso de la
ciclogística en ciudades (RCxB)

ESTRATÈGIA DE CREIXEMENT DEL CONSUM AGROECOLÒGIC AL VOLTANT DELS NODES DE CICLOLOGÍSTICA

Canvi modal > Consolidació > Densificació > Multi-lliurament > Multi-canal > Governança compartida

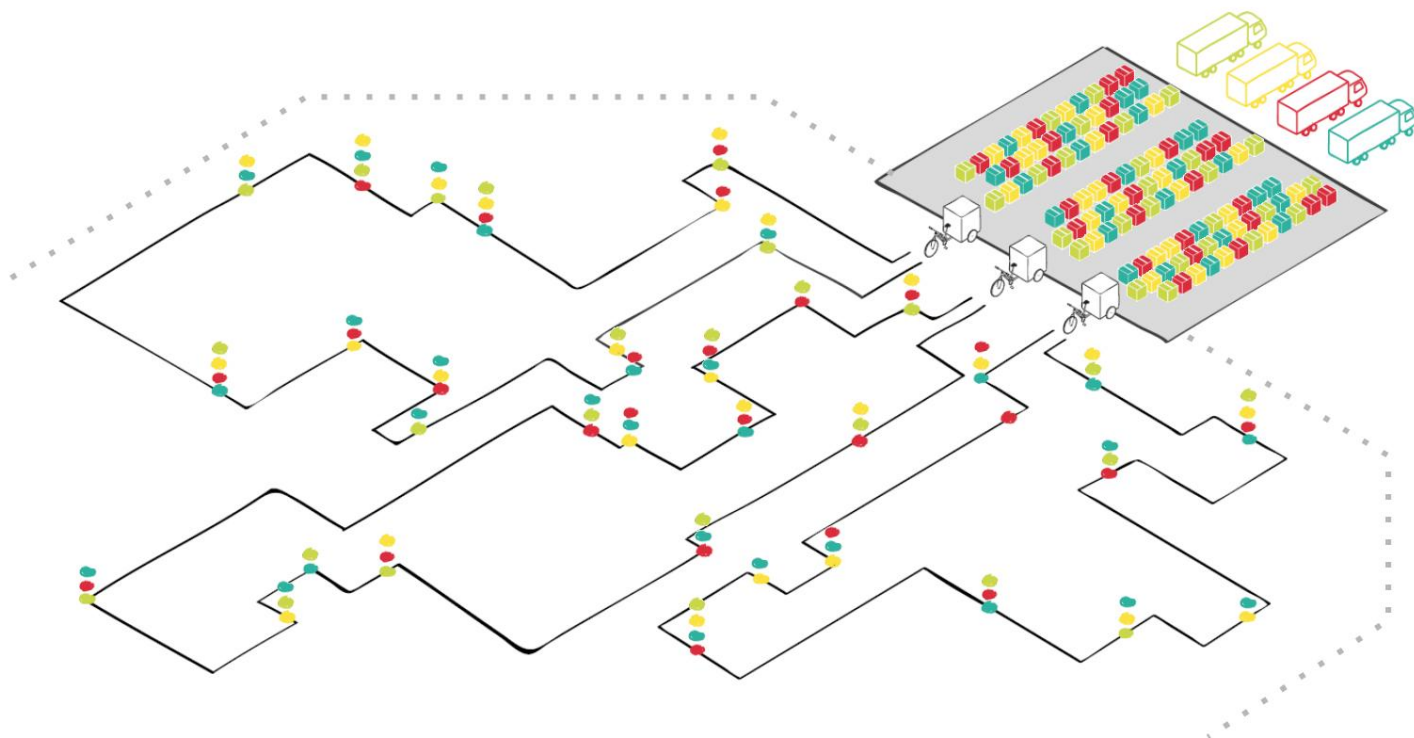
Augment de
lliuraments en les
mateixes rutes dins
el mateix àmbit de
cobertura

**> ACCIÓ
COMERCIAL**

Font base: Recomendaciones
para el impulso de la
ciclogística en ciudades (RCxB)

ESTRATÈGIA DE CREIXEMENT DEL CONSUM AGROECOLÒGIC AL VOLTANT DELS NODES DE CICLOLOGÍSTICA

Canvi modal > Consolidació > Densificació > Multi-lliurament > Multi-canal > Governança compartida

Lliuraments múltiples
als mateixos destins
on ja s'estan lliurant
productes

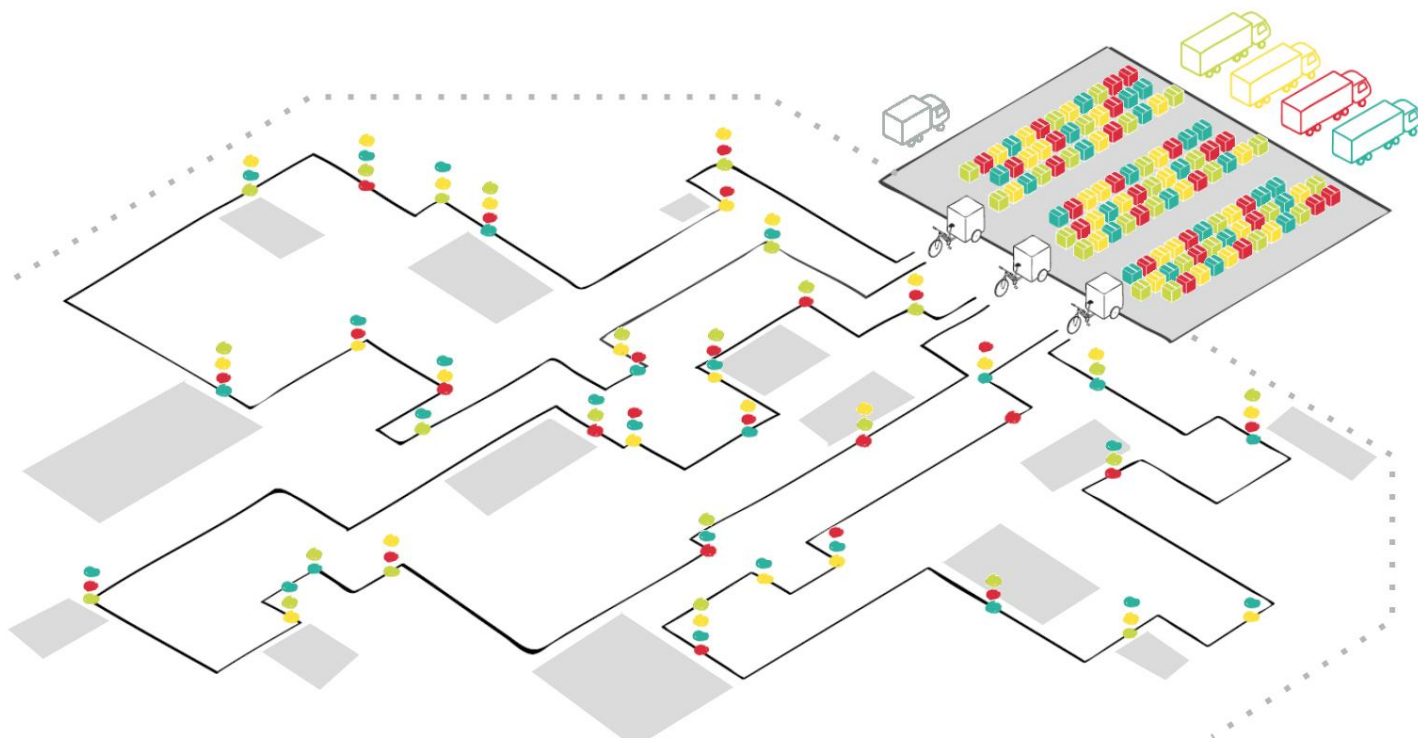
> ACCIÓ
COMERCIAL

> CATÀLEG
PRODUCTORES

Font base: Recomendaciones
para el impulso de la
ciclologística en ciudades (RCxB)

ESTRATÈGIA DE CREIXEMENT DEL CONSUM AGROECOLÒGIC AL VOLTANT DELS NODES DE CICLOLOGÍSTICA

Canvi modal > Consolidació > Densificació > Multi-lliurament > Multi-canal > Governança compartida

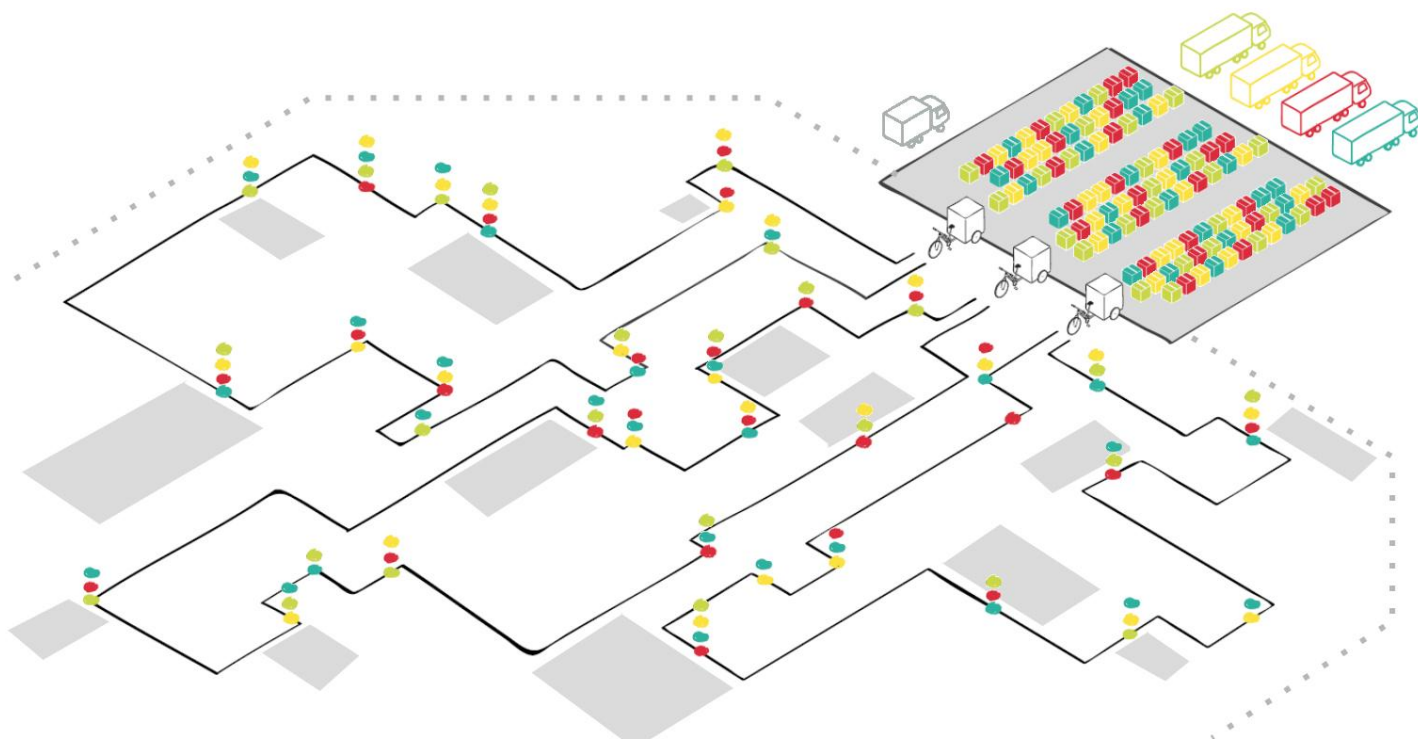
Lliuraments pels
diversos canals de
venta i consum
(restauració, comerç,
col·lectivitats)

**> ZONA D'ELEVAT
CONSUM
AGROECOLÒGIC**

Font base: Recomendaciones
para el impulso de la
ciclogística en ciudades (RCxB)

ESTRATÈGIA DE CREIXEMENT DEL CONSUM AGROECOLÒGIC AL VOLTANT DELS NODES DE CICLOLOGÍSTICA

Canvi modal > Consolidació > Densificació > Multi-lliurament > Multi-canal > Governança compartida

Sistema de governança compartida entre tots els agents implicats (producció, distribució, comercialització, consum)

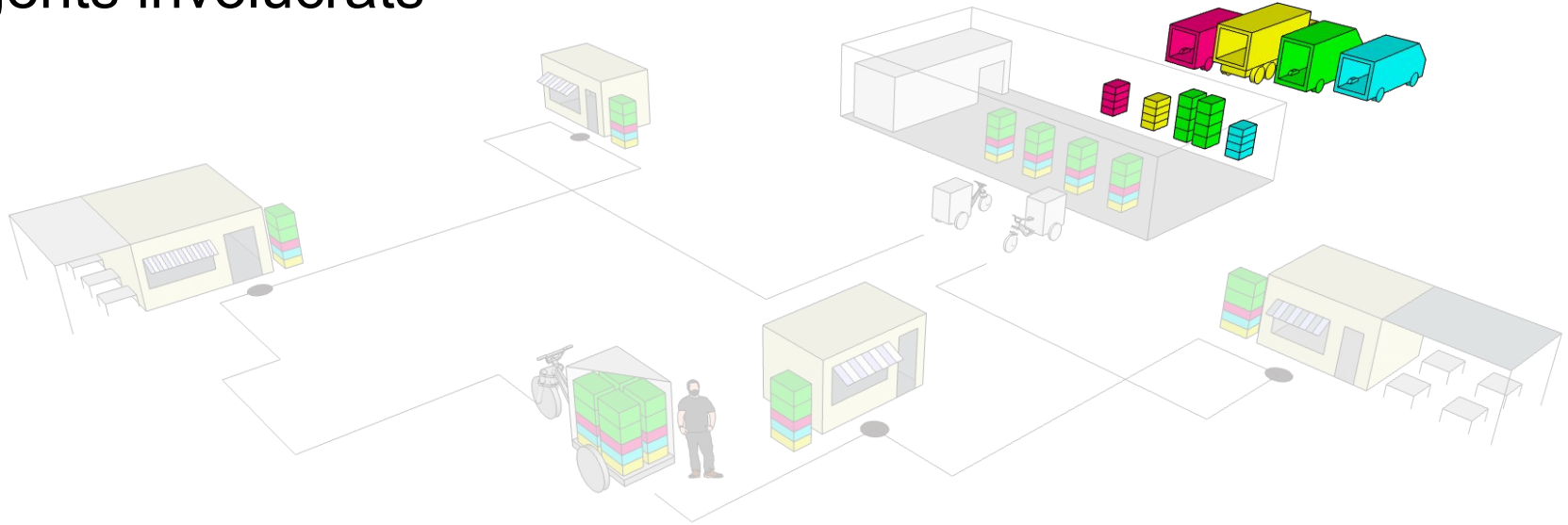
> ZONA D'ELEVADA SOBIRANIA ALIMENTÀRIA

Font base: Recomendaciones para el impulso de la ciclologística en ciudades (RCxB)

Proposta conceptual per incrementar la viabilitat de la distribució agroecològica d'última milla amb ciclologística, a partir dels multi lliuraments.

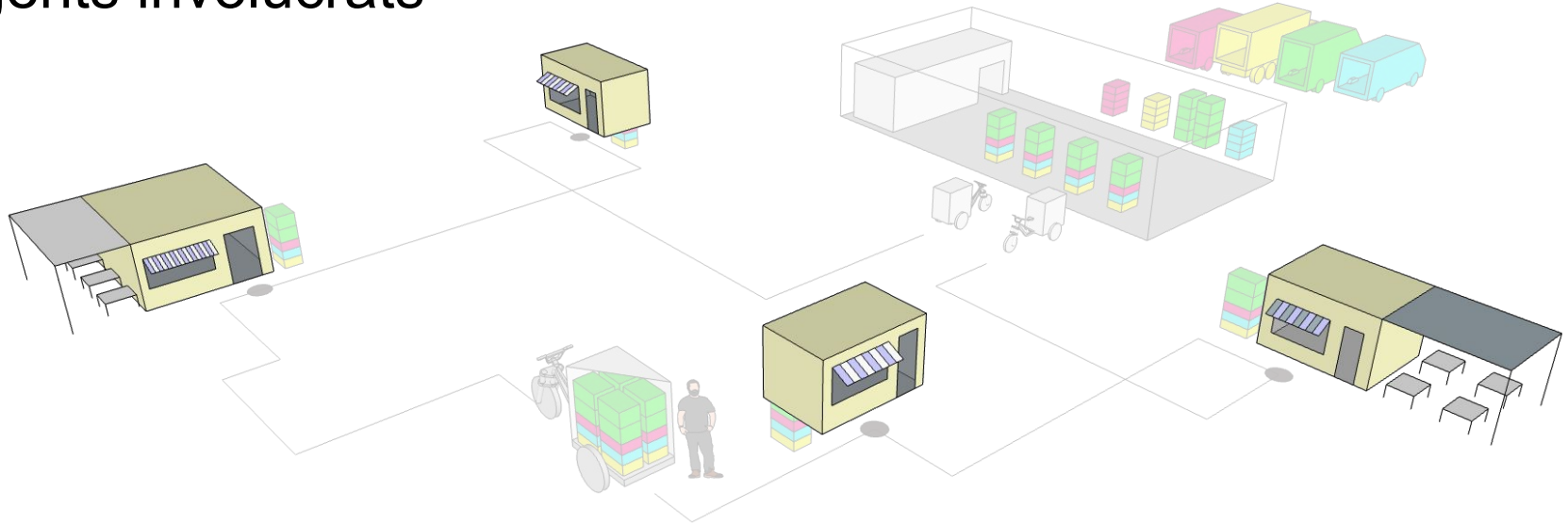

Agents involucrats

Productores
Diversitat
Agrupacions
Proximitat

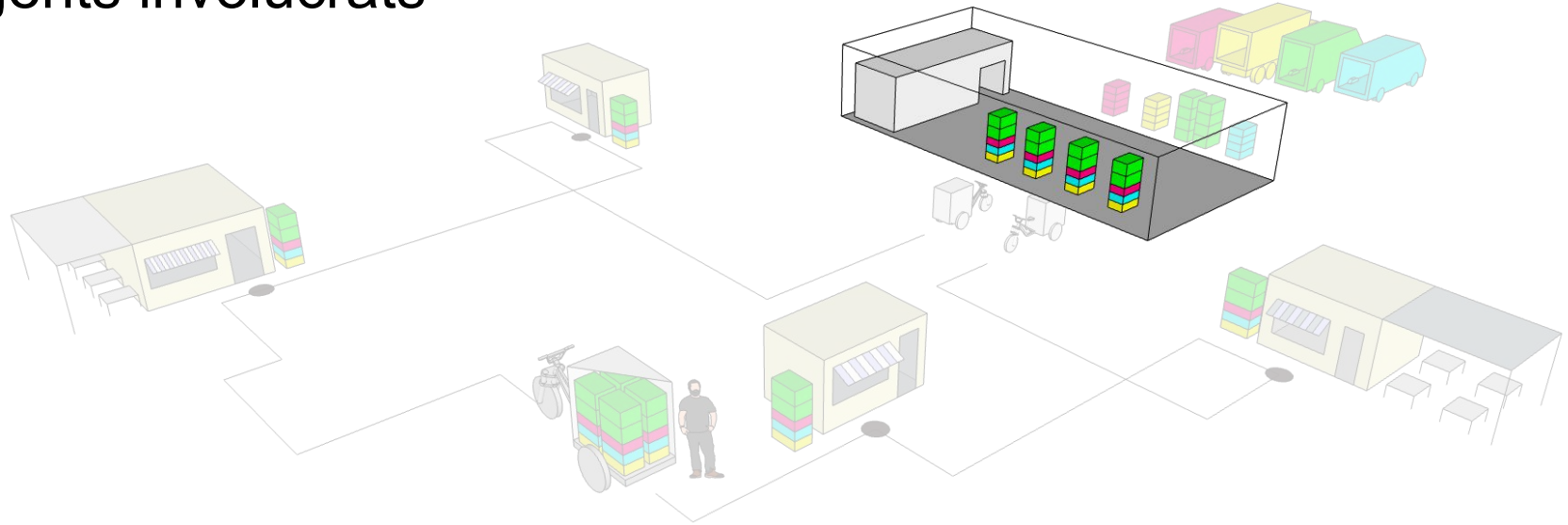
Agents involucrats

Establiments

Botigues
Restaurants
Coop. consum
Compromís

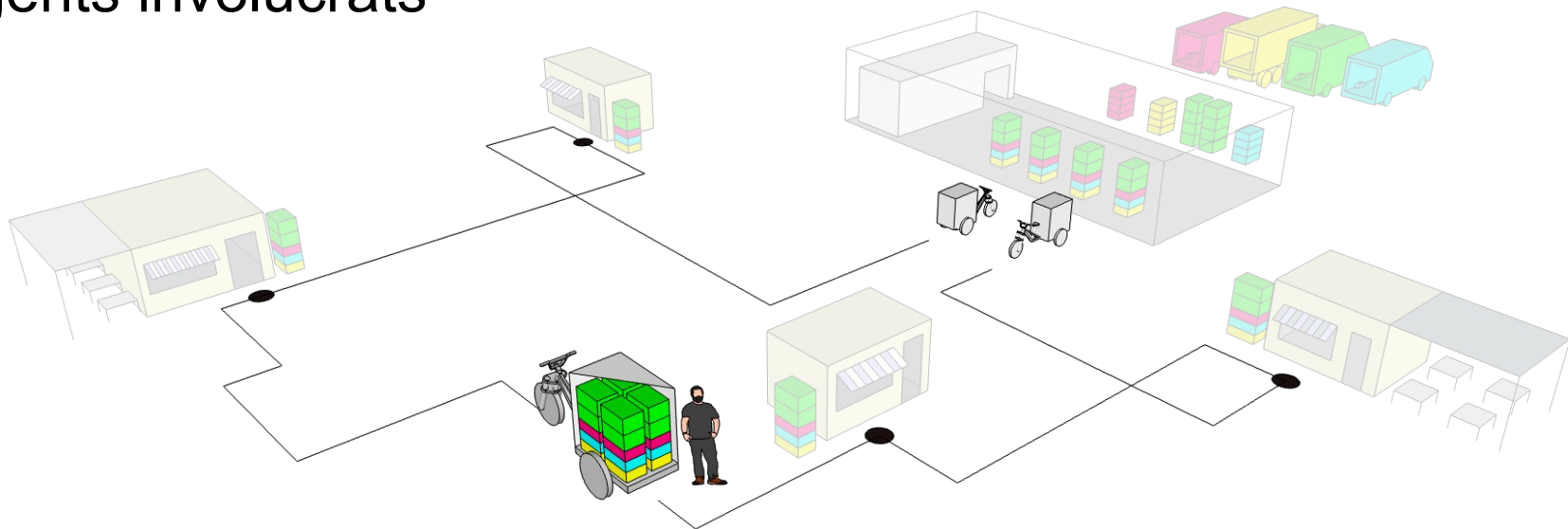
Agents involucrats

Node

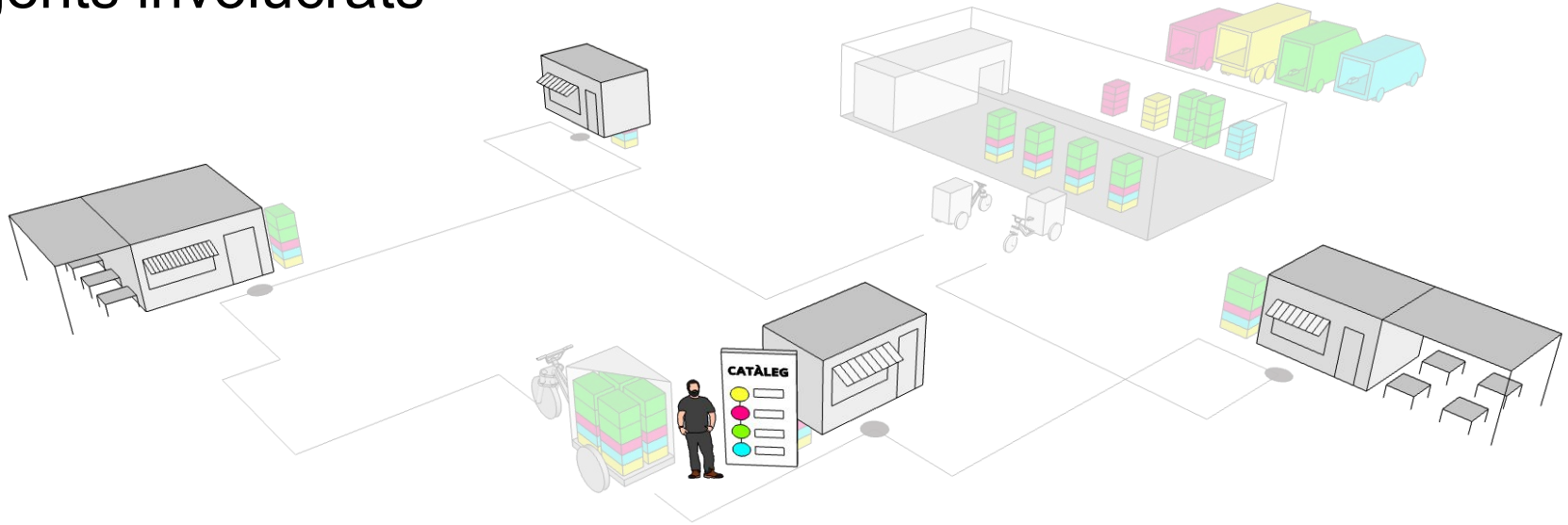
Cambrà frig.
Magatzem
Ubicació
Superfície

Agents involucrats

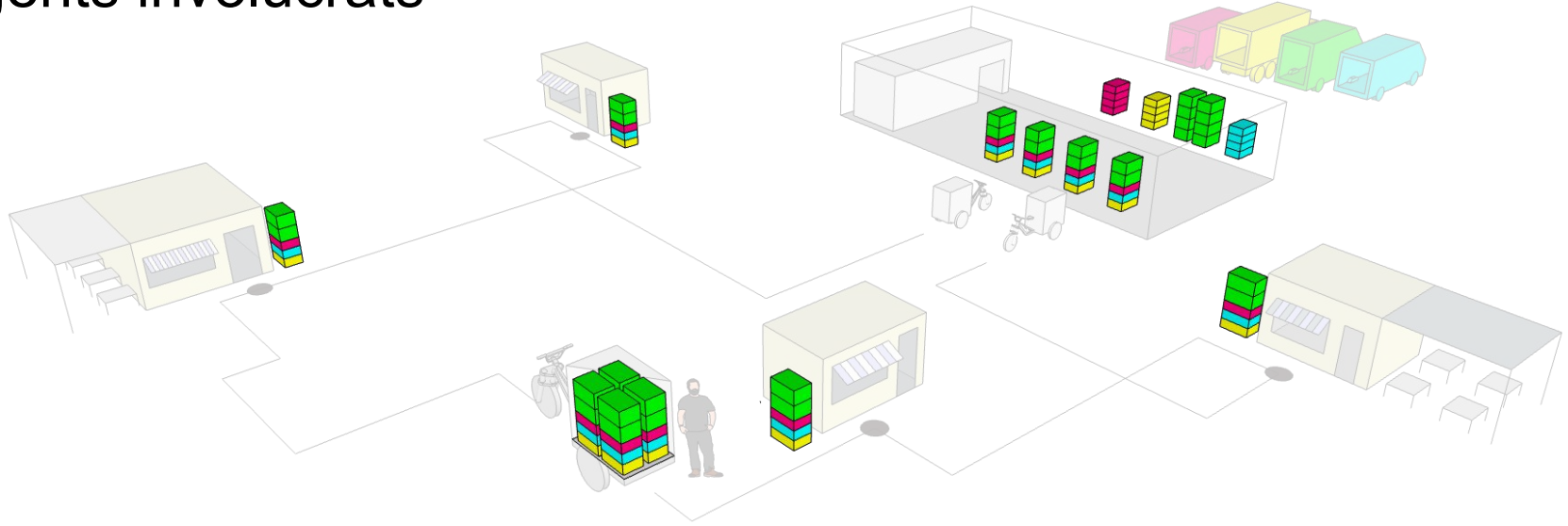
Operadora
ciclogística
Flota cicles
Vehicles
Persones

Agents involucrats

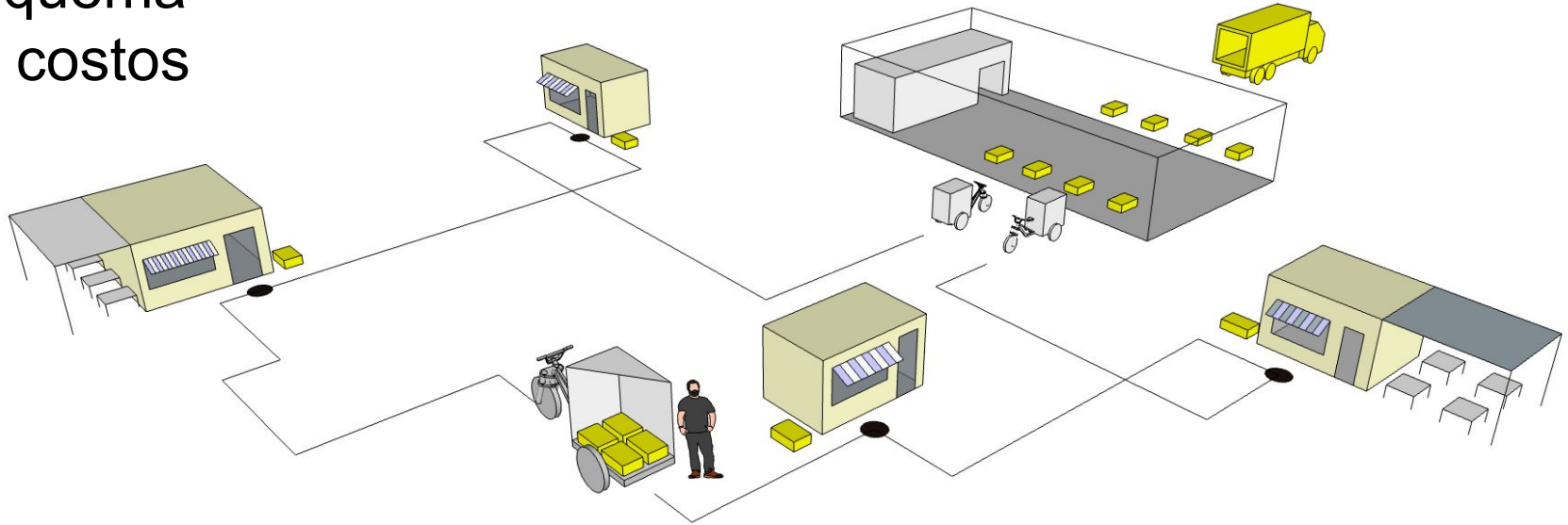
**Acció
Comercial**
Catàleg - web
Especialitzada
En ruta

Agents involucrats

**Cadena
logística**
Caixes
Etiquetatge
Aplicació

Esquema de costos

COST 1h distribució: **30€**

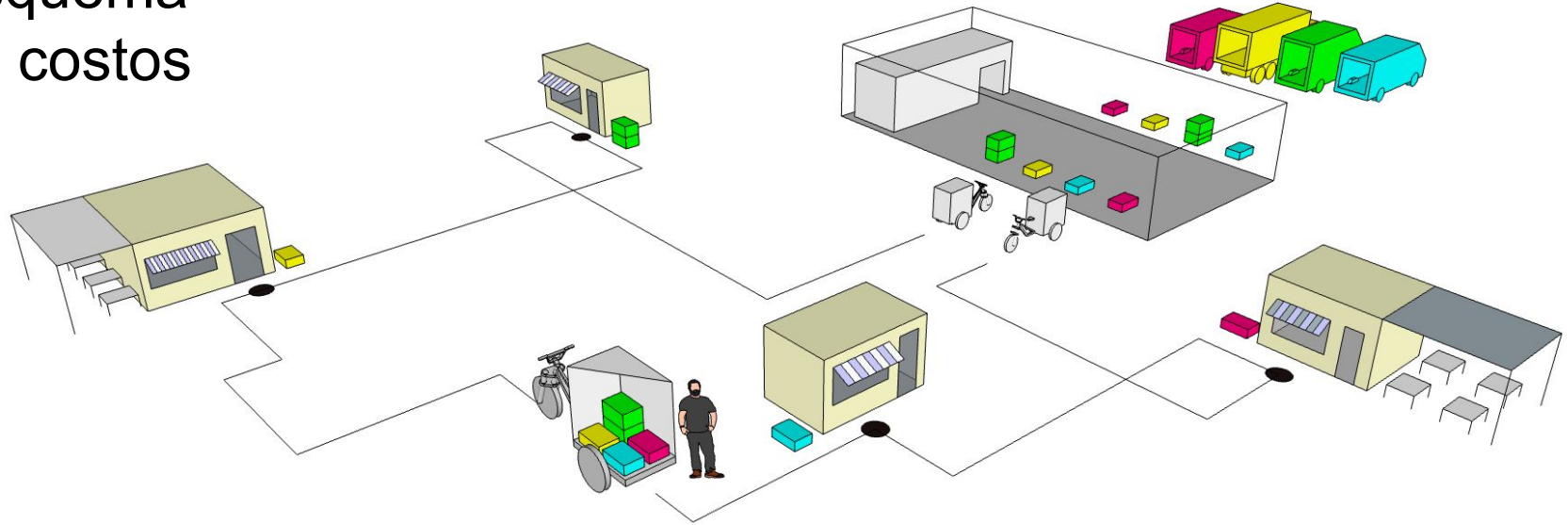
Num punts de lliurament: **4**

Num productors: **1**

Num lliuraments/productora: **4**

COST/ lliurament: 7,5 €

Esquema de costos

COST 1h distribució: **30€**

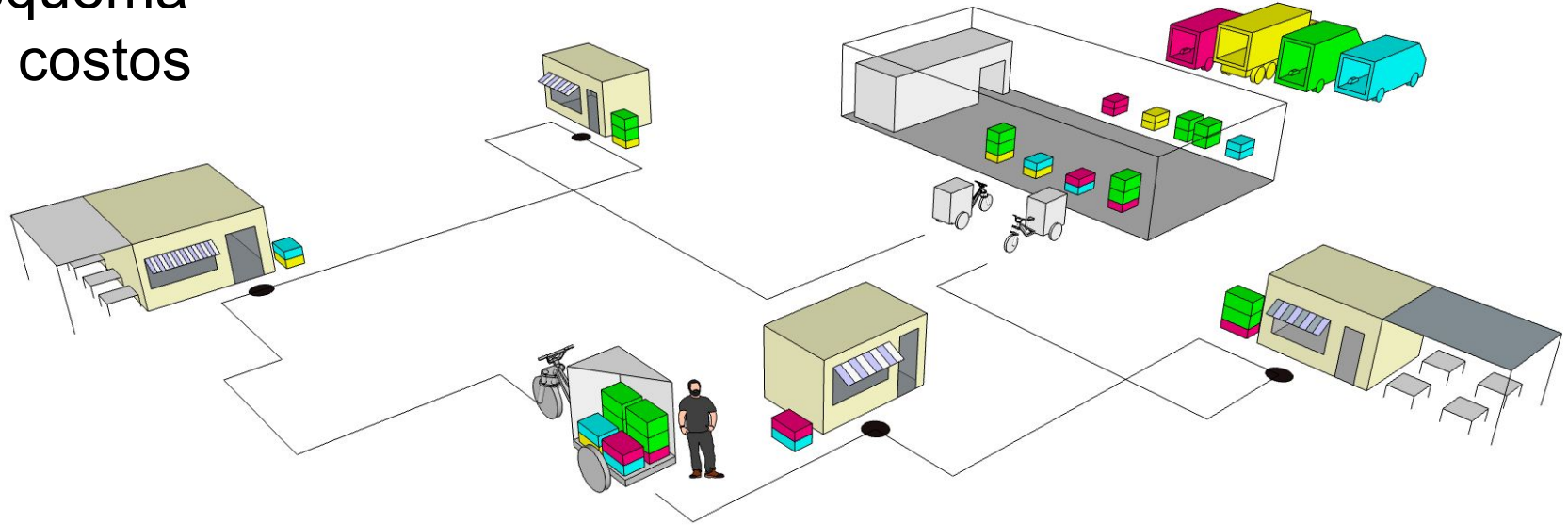
Num punts de lliurament: **4**

Num productores: **4**

Num lliuraments/productora: **1**

COST/ lliurament: 7,5 €

Esquema de costos

COST 1h distribució: **30€**

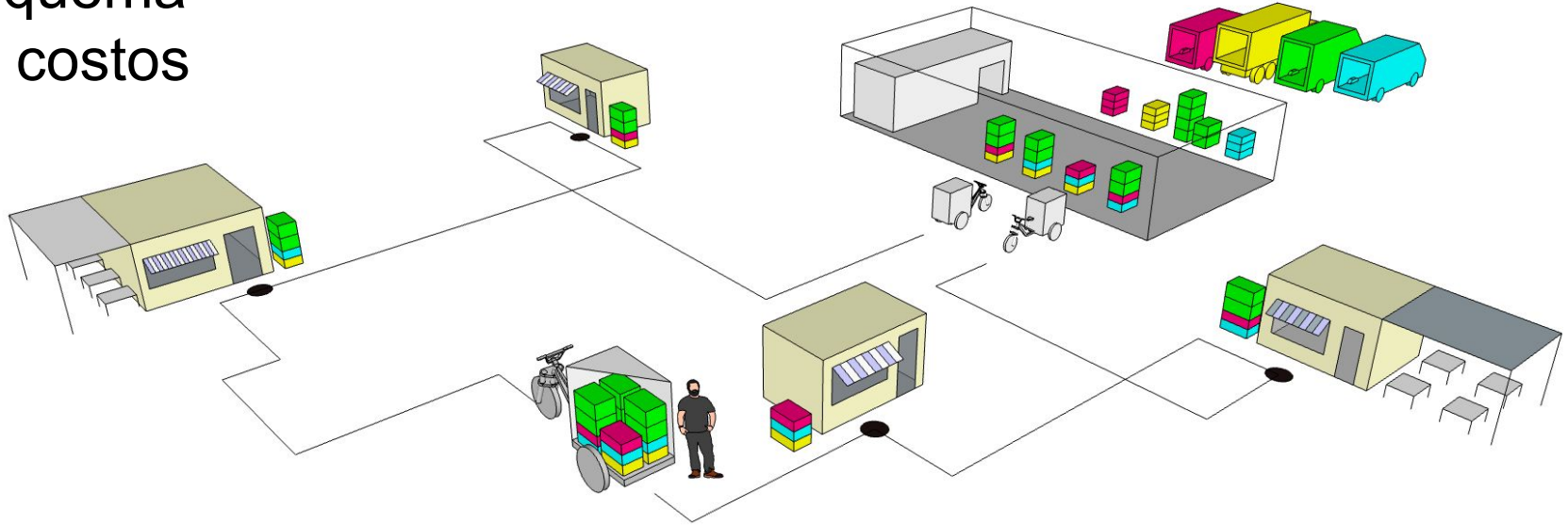
Num punts de lliurament: **4**

Num productors: **4**

Num lliuraments/productora: **2**

COST/ lliurament: **3,75 €**

Esquema de costos

COST 1h distribució: **30€**

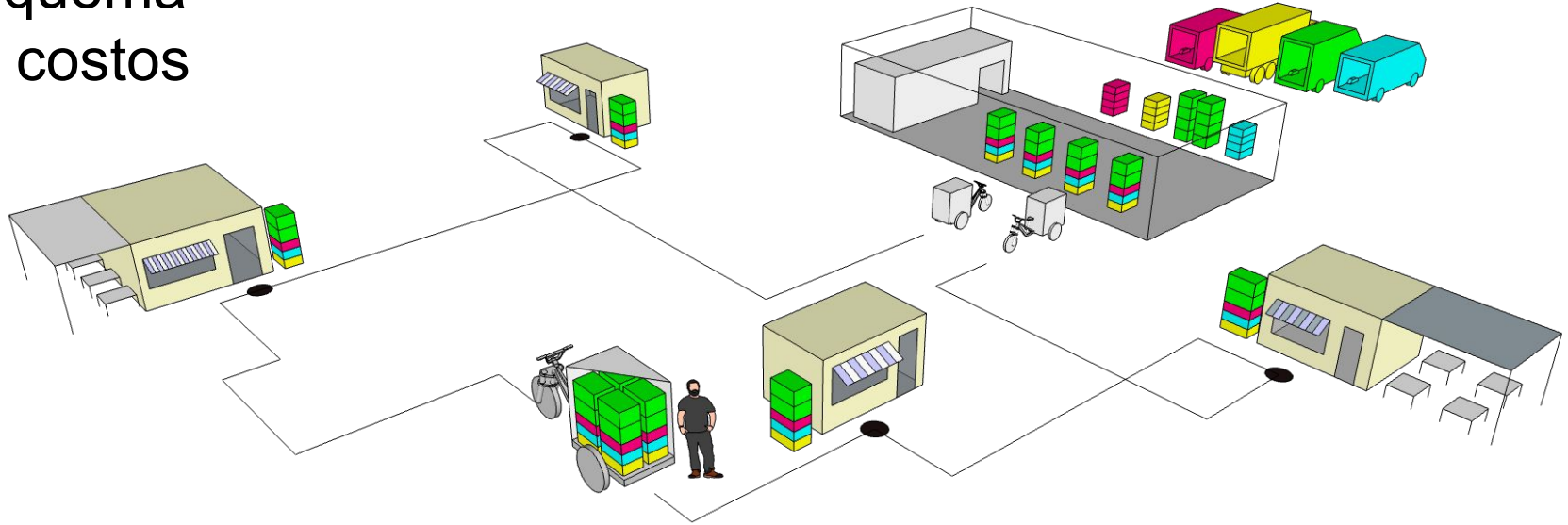
Num punts de lliurament: **4**

Num productors: **4**

Num lliuraments/productora: **3**

COST/ lliurament: **2,5 €**

Esquema de costos

COST 1h distribució: **30€**

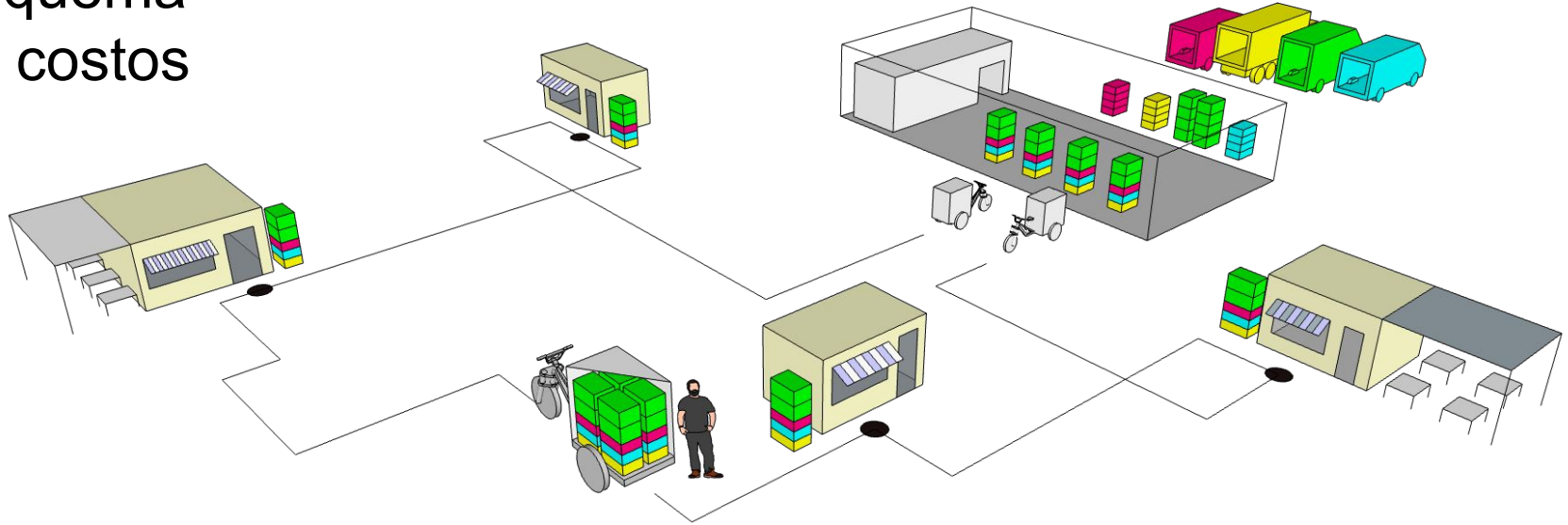
Num punts de lliurament: **4**

Num productors: **4**

Num lliuraments/productora: **4**

COST/ lliurament: **1,875 €**

Esquema de costos

COST 1h distribució: 30€

Num punts de lliurament: 4

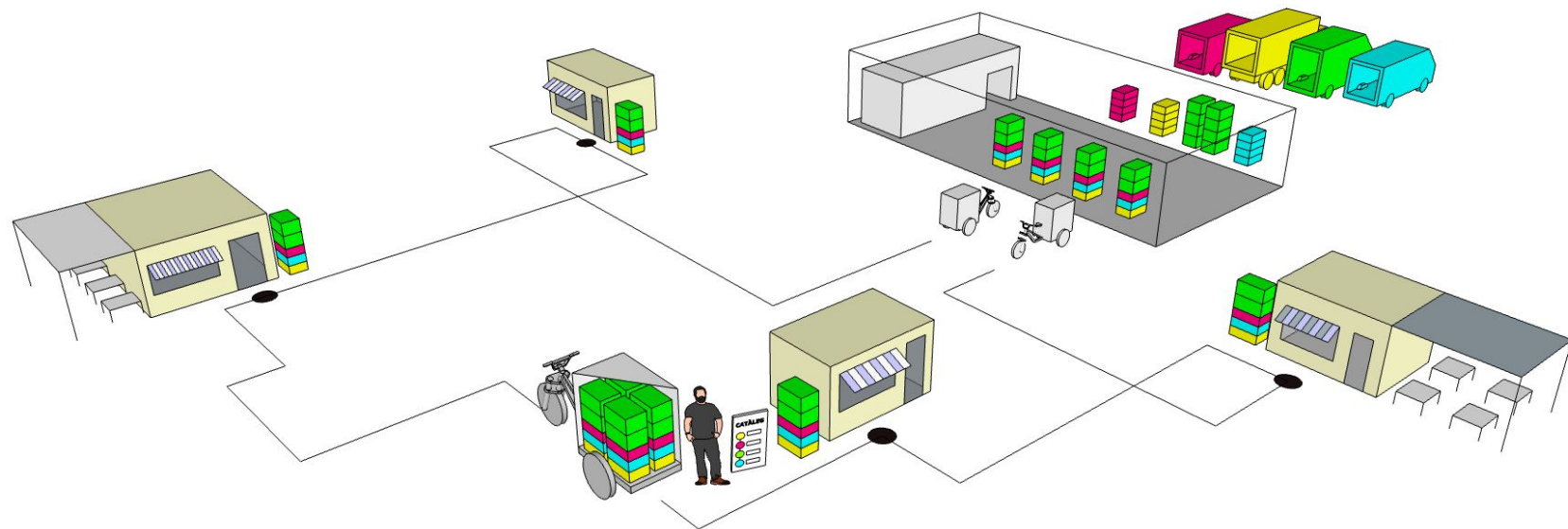
Num productors: 4

Num lliuraments/productora: 4

COST/ lliurament: 1,875 €

2 € per lliurament

Multi-lliuraments d'almenys 4
productores diferents

Proposta d'estratègia per incrementar el consum agroecològic al voltant dels nodes de ciclologística

Establiments

Botigues
Restaurants
Coop. consum
Compromís

Cadena logística

Caixes
Etiquetatge
Aplicació

Acció Comercial

Catàleg - web
Especialitzada
En ruta

Operadora ciclologística

Flota cicles
Vehicles
Persones

Node

Cambrà frig.
Magatzem
Ubicació
Superfície

Productores

Diversitat
Agrupacions
Proximitat

hola@somecologista.org
www.somecologista.org

